

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXII. évfolyam 5. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2015. május

Áldott Pünkösdöt!

Versek a 12. oldalon

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

**5. IN MEMORIAM -
Dinya Vince SVD**

13. Köszönjük, Jegyző Úr!

13. MEGHÍVÓ - Rózsahegyi Napok

20. Endródi egyházközségi vacsora

A legszebb, a legjobb, a legdrágább Asszony...

Május első vasárnapján szeretettel köszöntjük az édesanyákat, akiknek orcái örömtől sugároznak, mert gyermekeik rajongó szeretettel, viraggal, dallal, verssel, saját maguk készítette rajzokkal köszöntik fel őket. Így viszonzva azt a nagy szeretetet, amit csak az édesanyjától kaphat az ember. Hiszen a szeretet a legmagasztosabb érzés, amely megszépíti életünket, látóvá teszi szívünket. S ha a szeretetet fokozni lehet, az anyai szeretet kerül a legfelső fokra.

Nem feledheted ezt a boldog időt, amikor gyermeked még kicsi, amikor te vagy a mindene. Ő már most hálálja meg az iránta érzett jóságodat. Kacagva, boldogan szalad karjaidba, mert csak ott talál szeretetet, megnyugvást. Ha pedig játszótársai bántalmazzák, azt kiáltozza: „Anyu, anyuci!”. Ne feledd évek múlva sem ezt a boldog időszakot! Ne panaszkodj, légy nemes lelkű, és boldog. Imádkozz, hogy Isten segítő kegyelme mindig őrizze útjait.

Pár év múlva lehet, hogy gyerme-

kedtől elhagyatva élsz, mert messze sodorta az élet, de Isten végtelen jóságában bízva tudnod kell, hogy gyermeked előbb-utóbb megtalálja azt a kulcsot, amely kinyitja az édesanya iránti szeretet kapuját. S ha rá fog jönni, hogy nem veszítheti el a legnagyobbat, az anyai szeretetet, az lehet, hogy csak akkor fog bekövetkezni, amikor te már az angyalok köréből fogod látni őt. A sírodnál bűnbánó szívvel döbben majd rá, hogy mit mulasztott el. Anyai szíved akkor is ott lesz vele, mert az anyai szív a síron túl is szeret.

Eljön majd az idő, amikor minden anyai szív azzal a tudattal fog a végtelen boldogságban megnyugodni, hogy hátrahagyta gyermekének és unokáinak az anyai szív szeretetét.

Tizenegy éve eufórikus örömmel ünnepeltük az európai csatlakozást. Nagyot csalódott az, aki Európából csak a fényes áruházakat és az új autók látta.

Folytatás a 7. oldalon

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Tanulmányi verseny Mezőtúron

Idén harmadik alkalommal rendezték meg a katolikus iskolák komplex tanulmányi versenyét a mezőtúri Szent István Katolikus Általános Iskolában. Iskolánkat 12 kisdíák képviselte a színvonalasan megrendezett vetélkedőn. Tanulóink számat adhattak matematikai-logikai, helyesírási, szövegértési, természetismereti, bibliaismereti tudásukról és ügyességi feladatokban is összemérhették erejüket. Gyermekünk eredményesen szerepeltek a versenyen, és egy jó hangulatú, élményekben gazdag délutánt töltöttek el Mezőtúron.

Mészárosné Kiss Katalin
tanító

Eredményeink

2015. március 25-én Szegeden a SZEGEPI (Szegedi Pedagógiai Intézet) **versmondó versenyén** három nyolcadikos tanuló vett részt. Húsvétra készülve a **Templom és iskola** volt a mottója, témája a találkozóknak. Harmincegyen neveztek a felső tagozatosoknak meghirdetett versenyre. Wass Albert Üzenet haza című versét Neibort Tibor (II. helyezés); Lászlóffy Aladár Ó iskoláim, drága iskolák! - Nótári Mihály (különdíj); míg Áprily Lajos Tavasz a házsongárdi temetőben című művét Bene Boglárka (oklevél) diákunk mondta el. Felkészítőjük: Polányi Éva tanárnő.

Az ehhez kapcsolódó **rajzversenyen** több indulónk is volt, Vatai Zalán 1. osztályos kisdíákunk III. helyezést ért el. A többiek munkáit is megtekinthették a vendégek a rendezvény alatt. Felkészítője Kerekiné Kovács Klára tanító.

Városi versmondó verseny - 2015.

Eredmények (alsós versmondás)

- 1. osztály: II. helyezett Gubucz Panna, Vatai Zalán
- III. helyezett: Kállai Nikolett
- 3. osztály: II. helyezett: Várfi Zsófi, Demeter Adrienn
- III. helyezett: Hagymási Nelli, Giricz Rebeka
- 4. osztály: III. Szabó Mirtill, Tamás Zoé
- IV. helyezett: Szabó Eszter

Felkészítő tanító nénik: Szabóné Vaszkó Éva, Fekécs Edit, Mészárosné Kiss Katalin, Molnárné Majoros Katalin

Alsós diákjaink közül összesen 41 gyermek indult a versenyen. Valamennyien oklevél és könyvjutalomban részesültek.

5-6. osztályosok korcsoportjában - II. hely Czubka Imola 5. o.
IV. hely: Dógi Árpád 6. o.

7-8. osztályosok korcsoportjában - I. helyezett: Neibort Tibor 8. o.
III. helyezett: Kiss Vivien, Nótári Mihály 8. o.
IV. helyezett: Csereyeczki Liliána 7. o.

A felső tagozatosok közül 15 diák vett részt. Valamennyien könyvet és emléklapot kaptak. Felkészítő tanáraik: Kondorné Timár Erzsébet, Polányi Éva

Diákjaink közül hárman képviselték iskolánkat még versenyeken: **Simonyi helyesírási** verseny megyei döntőjére Bene Boglárkát (8. o.) hívták meg, melyet 2015. április 18-án rendeztek meg Békéscsabán.

Természetismeret témakörben indult Kovács Gábor (6. o.), melynek megyei döntője szintén Békéscsabán volt 2015. április 17-én. Mindkettejük eredményéről később értesítik a versenyzőket.

Kalmár Lilla **országos mezei futóversenyen** vett részt. Oros-

Gimnáziumi egység

Disputa-siker a gimnáziumban

Április 18-19-én rendezték Budapesten, az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumában a Szókrakész Országos Vitaversenyt, ahol az ország legjobb 16 disputacsapata mérhette össze tudását és vitatechnikáját. A Kner Imre Disputakör három csapattal képviseltette magát a megmérettetésen. Az előre kiadott tételmondattal a következő volt: „Szigorúbban kellene korlátozni a szólásszabadságot.” A csapatoknak erre támogató és ellenző oldalra is készülni kell, hiszen a verseny előtt sorsolják ki, hogy melyik oldalt kell képviselniük. A vita körülbelül egy óra hosszú, szigorú szabályrendszer szerint zajlik, és nagyon komoly odafigyelést igényel a versenyzőktől, hiszen meg kell találniuk az ellenfél csapat érvelésének gyenge pontjait. A Disputakör diákjai rendkívül izgalmas mérkőzéseket vívtak, nagyon jó egyéni teljesítményt nyújtottak a csapatsikerek mellett. A selejtező végén aztán kiderült, hogy a három csapat egyike, a KID (Lucas Lancaster, Szujó Róbert, Botos Pongrác) mindegyik vitáját megnyerve a második napi elődöntőbe jutott. Az elődöntőben az Apáczai Gimnázium vitázóival kellett megküzdeni, és nagyon szoros versenyben, egy bírói ponttal bejutottak a döntőbe, amelynek helyszíne az ELTE Jogtudományi Karának Mária Terézia terme volt.

A döntőben egy úgynevezett improvizatív vitát kellett játszaniuk, aminek az a lényege, hogy a tételmondattal kihirdetése után háromnegyed óra alatt kell felkészülniük a mérkőzésre. A tételmondattal: „Magyarországnak nem lenne szabad katonákat küldeni az Iszlám Állam elleni háborúba.” A kilencedikesekből álló KID egy debreceni, tapasztalt vitázókból álló csapat ellen küzdött, és kemény szócsata után végül a verseny második helyét szerezte meg.

A másik két csapatnak sem kell szégyenkeznie, hiszen nagyon jó teljesítményt nyújtottak egy jól szervezett, színvonalas versenyen. A csapatok: Knerteszék: Csordás Alíz, Szonda Lili és Deli Csenge, a Kne-resek: Nagy Tibor, Fekécs Gergely és Kun Zsigmond.

Felkészítő tréneik: Malatinszky Zita és Valuska Lajos.

A csapatok és tréneik a Mária Terézia-terem erkélyén

házán, a megyei versenyen 2. helyezést ért el, míg Gödöllőn 223 versenyző közül a 24. helyen végzett. Gratulálunk neki és felkészítő tanárának Irimiás Róbertnek!

Hagyomány iskolánkban, hogy húsvétra készülve **Lelki napot** tartunk. Idén központi témánk a **Kereszt** volt. Csank Gábor atya a **szentmisében** is erről beszélt, majd az iskola előtt az újonnan felállított **keresztet** áldotta meg. Előzetes feladatként **kiállítottunk** olyan tárgyakat, melyek a kereszt szimbólumát hordozzák. Szentképek, rózsafüzérek, Mária-szobor, imakönyvek, szenteltvíztartók, könyvek kaptak helyet a vitrines szekrényekben, váltak láthatóvá az alkalmi tárlaton. A kiállított tárgyakról könyvtárosunk, Margó néni mesélt az odalátogató osztályoknak. A délelőtt hamar eltelt, hiszen hitoktató tanáraink **feladatokat** állítottak össze, ezeket a diákok tantermeikben oldották meg. A nap záró pillanataiban felsőseink a **Passiót**, Krisztus szenvedéstörténetét mondták el. Az emelkedett percek után, léleklében felkészülve vártuk a keresztények legnagyobb ünnepét; indulhattunk a tavaszi szünetre.

Önnek joga van tudni...

A Békés Megyei Önkormányzat hírei

A Békés Megyei Önkormányzat új programsorozatot indít, minden hónapban, változó helyszíneken tart fogadóórákat a megyei elnök és alelnökei. A kezdeményezés célja, hogy a településen élők személyesen mondassák el gondolataikat, problémáikat, észrevételeiket a megye vezetőinek oly módon, hogy ehhez ne kelljen beutazniuk Békéscsabára, levelet írniuk vagy felvenniük a telefont. A Fogadóóra sorozat Békés megye településeit veszi sorra, a program áprilisban indult, Várfi András alelnök Almáskamaráson, Tolnai Péter alelnök Battonyán, Zalai Mihály elnök Békésen tartott fogadóórákat.

A Békés Megyei Önkormányzat Képviselő-testülete április 9-én tartotta soros ülését, melyen számos téma került napirendre. Többek között személycseréről, kitüntető díjak adományozásáról szóló rendelet módosításáról, vagyonrendeletéről, zárszámadásról döntött a testület. Eseti bizottságot hoztak létre a képviselők, amelynek a feladata az lesz, hogy a megyei önkormányzat jelképeit felülvizsgálja, így a címer, a pecsét és a zászló kerül majd görcső alá. Együttműködési megállapodást kötöttek a Békés Megyei Diáksport Egyesülettel és a Békés Megyei Nyugdíjas Egyesületek Szövetségével. A cél az, hogy ezeknek a szervezeteknek a működését, programjaiknak a megvalósítását segítse, támogassa lehetőségéhez mérten a megyei önkormányzat. A testület legközelebb május 7-én ülésezik.

Már negyedszer tartottak nyílt napot olyan hazai projektek helyszínein, amelyek európai uniós fejlesztéssel valósultak meg. A programsorozat 2013-ban indult útnak, célja az, hogy a projektek ne csak elvont fogalomként éljenek a köztudatban, hanem a nagyközönség közvetlenül is megismerje ezeket. Békés megyében a lőkősházi Vásárhelyi-Bréda kastély, a gyulai Erkel Ferenc Emlékház, a Gyulai Várfürdő AquaPalota és a szarvasi Mini Magyarország Makettpark valamint az Arborétum várta a látogatókat.

A megyei önkormányzat egy új kezdeményezést indított útjára: minden évben Békés Megye Pálinkája címet adományozza egy megyei kereskedelmi pálinkafőzdének. Kapcsolódva a Nemzetközi Kisüsti Pálinkafesztiválhoz, az ennek a keretében megrendezett Pálinka Világ Kupa Gyula-Budapest versenyen szakavatott zsűri választotta ki az aranyérmes pálinkák közül azt a megyei itókat, ami 2015-ben elnyeri a Békés Megye Pálinkája címet. A befutó idén a sarkadi Éden-tó Szeszfőzde sajmmeggy pálinkája lett a befutó.

Sikeresej projektről számolt be három közreműködő partner: a főpályázó, a Békés Megyei Önkormányzat által alapított Békés Megyei Területi Társadalmi Aktivitás Nonprofit Kft. és két konzorciumi partner, a Dél-Békési Kistérség Többcélú Társulása valamint a Dél-Békés Mezőgazdasági Termelőiért Közhasznú Alapítvány. „A jövőt gyermekeinkkel építjük” - Komplex területi társadalmi aktivitás program a versenyképes Békés megyéért! című projekt keretében megyénkben komplex területi társadalmi aktivitás programot kívánunk megvalósítani.

Sztahovics Zsuzsa
kommunikációs referens
Békés Megyei Önkormányzati Hivatal

Április 30-án elindultak Endrődről Nagyváradra a gyalogos zarándokok

Nem hagyjuk a templomot és az iskolát!

Hunyán április 26-án, vasárnap a szentmisén – immár a hagyományörző módon – megemlékezünk a volt Pogány Iskoláról. A szentmisét a volt iskola elhunyt és élő tanítóit, diákjait ajánlottuk fel.

Ez a nap többszörös ünnep volt. Húsvét 4. vasárnapja a Jó Pásztor vasárnapja az Egyház életében. A Jó Pásztor vasárnap pedig papi hivatások vasárnapja. Erre a vasárnapra esett a hagyományos búzaszentelő is, amikor jó termésért imádkozunk templomainkban.

A jó termés gondolata összefogja ez a többszörös ünnepet.

A Miatyánkban imádkozunk a mindennapi kenyérért – tudjuk, ez nem pusztán azt az egy-két szelet kenyeret jelenti, amit naponta megeszünk, hanem a mindennapi szükségletünket szimbolizálja. Ugyanígy a jó termésért való ima nemcsak a szántóföldi termésért szól, hanem a lelki, szellemi gyümölcsökért is.

Ezeknek a gyümölcsöknek a magvai a családi otthonokban vannak elvetve, az iskolában növekszik és szökken szárba, és majd kinn az életben hoz jó gyümölcsöt.

A szentmisén elhangzott Reményik Sándor gyönyörű verse is, a Templom és iskola.

*Kicsi fehér templomotokba
Most minden erők tömörülnek.
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!*

A templomi ünnepség után a templomkertben kötetlen beszélgetés, egy kis szerény agapé következett.

Iványi László

A Komédiás Kör újabb bemutatója

A Komédiás Kör érdekes előadással örvendeztette meg a helybieteiket és az érdeklődőket április 24-én a Katona József Művelődési Központban Székely Csaba erdélyi magyar író, drámaíró: **Bánvirág** című tragikomédiáját mutatták be. A darabot Hajdú László, a Komédiás Kör vezetője rendezte.

A darab arról szól, hogy egy erdélyi kis faluban bezárják a bányát, és a férfiak többsége az alkoholizmusba és az öngyilkosságba menekül. Természetesen az élet legszebb érzése: a szerelem sem marad ki a komédiából. De lehet-e komédiának nevezni a darabot, amikor legtöbbször torokszorító pillanatok sora váltja egymást? Inkább tragikus az ábrázolt élethelyzet és a figurák is. A festői szép-szerű Hargita lábainál feloldhatatlan ellentmondás bontakozik ki: mostoha körülmények között élnek az emberek, nem olyan idilli és jó az élet, mint ahogyan gondoljuk. Nevetünk, közben sírni volna kedvünk, a „kisemberek” segélykiáltása vajon elér-e a nagyvilágba? Ki tud megoldást, segítséget nyújtani? A szerző mindenképpen tudja a titkot, élénk tárja az erdélyi életet a maga lecsupaszított valóságában. **Gyomaendrődön** pedig a Komédiás Kör amatőr színészei tudják a titkot: éretten játsszák az önpusztító szerepeket, élvezetesen boncolgatják a karaktereket, **Hajdú László** lényegre – és titkot törő, érzékletes irányításában, rendezésében.

Hunya J.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

MEGHÍVÓK

Hunyai ministráns- és Mária lányok találkozója május 17. vasárnap 10 óra

Hunyai Hősök Napja: május 31. vasárnap 10 óra, templom

Gyomai Jézus Szíve búcsú: június 13. szombat 10 óra

Hunyai Szent László búcsú: június 27. szombat 10 óra

Hunyai egyházközségi vacsora: augusztus 15. szombat 19 óra (a sok májusi, júniusi program miatt)

A kormányhivatalokhoz kerülnek 2015. április 1-jével a családtámogatási ellátások

A fővárosi és megyei kormányhivatalok hatáskörébe kerülnek április 1-jével a családtámogatási és lakáscélú állami támogatásokkal összefüggő feladatok a Magyar Államkincstár megyei igazgatóságaitól.

Ezzel a kormányhivatalok olyan ellátások folyósításában működnek közre, amelyek a megyében csaknem 57 ezer állampolgárt érintenek, így például az anyasági támogatás, a családi pótlék, a gyermekgondozási segély, a gyermekgondozási támogatás, a nagycsaládosok földgázár-kedvezménye és a fogyatékosok támogatás.

Változás továbbá, hogy az Országos Egészségbiztosítási Pénztár területi hivatalaitól a baleseti megtérítéssel, valamint a keresőképeség vizsgálatával kapcsolatos feladatok ugyancsak a kormányhivatalok hatáskörébe fognak tartozni.

A szervezeti átalakulás az ellátások szempontjából nem jelent változást, a Megyei Kormányhivatal az átvett feladatokat törekszik úgy megoldani, hogy az érintett ügyfelek részére a jogszerűen járó juttatások határidőben és változatlan összeggel megérkeznek az állampolgárokhoz, anélkül, hogy számukra érzékelhető lenne a szervezeti változás.

A közigazgatás e reformja óriási vívmánynak ítéltető, hiszen a családtámogatási ellátásokkal összefüggő kérelmeket kiterjedt intézmény hálózatban a járási hivataloknál, a kormányhivataloknál, a kormányablakoknál és a települési ügysegédeknel is lehet majd nyújtani.

A jogszabályváltozás eredményeképpen az ügyfeleknek kedvező változás, hogy ezután nemcsak a megyeszékhelyen, hanem a lakóhelyükhöz közel is elindíthatják az ügyintézés, ezzel megvalósítva az államigazgatás átalakításának elsődleges célját a hatékonyabb ügyintézés, és az ügyfélbarát közigazgatás megteremtését.

Ügyfélszolgálatok elérhetőségei:

Békés Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályának ügyfélszolgálat	5600 Békéscsaba	Szabadság tér 7-9
Békési Járási Hivatal	5630 Békés	Kossuth utca 3
Békéscsabai Járási Hivatal, Kormányablak	5600 Békéscsaba	Szabadság tér 11-17
Gyomaendrődi Járási Hivatal	5500 Gyomaendrőd	Szabadság tér 1
Gyulai Járási Hivatal, Kormányablak	5700 Gyula	Petőfi tér 3
Mezőkovácsházi Járási Hivatal	5800 Mezőkovácsháza	Árpád utca 169
Orosházi Járási Hivatal, Kormányablak	5900 Orosháza	Szabadság tér 3
Sarkadi Járási Hivatal	5720 Sarkad	Szent István tér 7
Szarvasi Járási Hivatal	5540 Szarvas	Szabadság tér 25-27
Szeghalmi Járási Hivatal	5520 Szeghalom	Nagy Miklós utca 4

Egyházi vacsora Endrődön

Április 18-án, húsvét harmadik szombatján mintegy 130 résztvevővel zajlott le az egyházközségi vacsora és hál az endrődi Népházban.

A zenét Kocsis Márton szolgáltatta, a vacsorát a Dreher Panzió. A vacsora után tombolahúzás volt, melynek főnyereménye immár hagyományos módon Iványi Miklós felajánlásából egy Simi nevű birka volt. Jó hangulatú est volt. Köszönet a résztvevőknek, akik a vacsorajegy vásárlásával, illetve tombola felajánlásaikkal és a tombolajegyek vásárlásával az endrődi templomot, plébániát és temetőket finanszírozó alapítványt támogatták. Nem utolsó sorban pedig köszönet a segítőknek, szervezőknek, adakozóknak és támogatóknak, akik segítségével ez a jóhangulatú est megvalósulhatott. (A soron következő hasonló rendezvényünk a gyomai egyházi vacsora lesz, október 24-én, szombaton.)

Képek a 20. oldalon!

Országos döntőben a Hunyai Idősek Klubja

Adja hírül a BEOL hírportál. **Bejutott az Idősek II. Kárpát-medencei Kulturális és Művészeti Vetélkedőjének budapesti döntőjébe a Hunyai Idősek Klubja.** A résztvevők számos kategóriában indultak, a Hunyai Idősek Klubja színjátásban, a Rátóti asszonyok esete című népi játék: színre állításával állt rajthoz, és vívta ki az országos fináléban való részvételt.

A döntő az Operettszínházban lesz április 30-án.

XIII. BOGRÁCS NAPJA

2015. június 6. szombat

Gyomaendrőd (Öregszló), Kondorosi út 1.

(a Rózsahegy Ház melletti szabad területen)

Nevezési kategóriák:

- ☞ paprikás krumpli (minden változatban),
- ☞ pörkölt
- ☞ egyéb (ami a bográcsba belefér).

Jelentkezés a főzőversenyre:

2015. június 3-ig

- ☞ személyesen a Rózsahegy Házban,
- ☞ vagy a 66/282-659, 30/599-41-67 telefonszámokon.

Nevezési díj: 2000 Ft/csapat.

(Fedeti főzőhely, 2 db sórpad asztallal, tűzifa. Minden további garnitúra 1000 Ft.)

Várjuk az árusok jelentkezését is!

Egész napos programmal, gyermeknapi meglepetésekkel, esti sztárvendéggel várunk minden érdeklődőt.

(A részletes programról később adunk tájékoztatást.)

Mindenkit szeretettel várunk!

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelvéd billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Dinya Vince SVD

verbita szerzetes
(1929-2015)

2015. február 25-én a székesfehérvári kórházban elhunyt P. Dinya Vince. A békés megyei Endrődön (ma: Gyomaendrőd) született 1929. január 9-én, egy sokgyermekes tanyasi parasztcsaládba legfiatalabb gyermekeként. Először 1950 januárjában lépett be Társaságunkba, Kőszegen mint missziótestvér, de a jelölteket, köztük őt is, még a rendtestvérek elhurcolása előtt hazaküldték. Mivel 1950 nyarán csak a kőszegi házat oszlatták fel olyan brutálisan, nyár végén a fiatalokat Budatéténybe hívták össze, hogy a megszokotthoz képest néhány

hétrel korábban, augusztus 15-én, ott újítsák meg fogadalmukat. Vince atya ekkor öltözött be, mint Károly (Carolus) testvér. Nem sokkal később azonban, innen is el kellett mennie mindenkinél. Mivel ő még csak novícius volt, a renhez való jogi kapcsolata így meg is szűnt, de nem a lelki.

Nyáron behívták katonának. Mint „megbízhatatlan osztályellenség” az első munkaszolgálatosok közé került, és a két év három hónapot Pusztavacson és Budapesten szolgálta végig a legnagyobb építkezéseken. A körülmények olyan embertelenek voltak, hogy haláláig nyomot hagyott rajta. Enni sokszor alig kaptak, és a fűtetlen helységben álló vaságy pusztasodronyán aludtak még a legclermesztőbb hidegben is.

Miután leszerelt, Jászberényben, a korábbi ferences rendházban helyezkedett el mint kertész. Az épület akkoriban a feloszlott nővérrendek idős, már munkaképtelen tagjainak otthonaként funkcionált. Az ide „száműzött” nővérek beszéltek rá, hogy végezze el a gimnáziumot és érettségizzen le. Ezután lépett be az egri szemináriumba, ahol teológiai tanulmányai után, 1969-ben, negyven évesen pappá szentelték.

Először két évig Geszteréden, majd egy évig Taron, utána két évig Nyírbátorban, végül három évig Újfehértón volt káplán. 1977-ben lett plébános Dombrádon. 1984-ben Heinrich Heekeren generális jövöltárból, három társával együtt illegálisan elvégezte a noviciátust, majd az ideiglenes fogadalomtétel után, 1988-ban örökfogadalmat tett.

1991-ben Füzesabonyban lett plébános, majd miután a Társaság visszaszerezte a kőszegi Misszióházat (1994) az érsek engedélyével elhagyta az egyházmegyét és visszatért a rendi keretek közé. Évekig látta el a Szent Imre Misszióház gazdasági, árubeszerzői feladatait.

Néhány évvel ezelőtt egyre gyengébb kezdett lenni, de keményen próbálta tartani magát. Végül is, alig két héttel ez-

előtt, át kellett szállítani a székesfehérvári Országos Papi Otthonba, ahol csak pár napig lehetett. Nagyon hamar kórházba kellett szállítani, ahol rövid szenvedés után elhunyt.

Szeretett rendtestvérünköt március 12-én vettünk búcsút a Szent Imre Misszióházban, majd 1 órakor kísértük utolsó útjára a kőszegi temetőben.

Isten szeretetéért és makacs kitartásáért jutalmazza meg őt az Úr az élet koronájával.

Tóth Zoltán SVD

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is. (2014. évi lista alapján) Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőségét!

Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszőlői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életem Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztye Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeken!” jótékony célú adakozást.

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, úti-költsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Egy az ÉRTÉK

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát!

1% 0011

Technikai szám: 1% 0011

www.katolikus.hu

Katolikus oldal

MÁJUSI ÜNNEPEK

1. péntek:	Szent József, a munkás
2. szombat:	Szent Atanáz püspök és egyháztanító
3. vasárnap:	Húsvét 5. vasárnapja
4. hétfő:	Szent Flórián vértanú
7. csütörtök:	Boldog Gizella
10. vasárnap:	Húsvét 6. vasárnapja
11. hétfő:	Boldog Salkaházi Sára szűz, vértanú
12. kedd:	Szent Néreusz, Achilleusz, Pongrác vértanúk
13. szerda:	A fatimai boldogságos Szűz Mária
16. szombat:	Nepomuki Szent János áldozópap, vértanú
17. vasárnap:	Urunk mennybemenetele
18. hétfő:	Szent I. János pápa vértanú
20. szerda:	Sienai Szent Bernardin áldozópap
21. csütörtök:	Magallán Szent Kristóf áldozópap és társai
22. péntek:	Szent Rita szerzetes
23. szombat:	Boldog Apor Vilmos püspök, vértanú
24. vasárnap:	Pünkösdvasárnap
25. hétfő:	Pünkösdhétfő
26. kedd:	Néri Szent Fülöp áldozópap
27. szerda:	Canterbury Szent Ágoston püspök
30. szombat:	Szent István király ereklyéinek átvitele
31. vasárnap:	Szentháromság vasárnapja

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 órákor nagymise.
Szombaton 19 órákor Mária-litánia, utána vasárnapi előesti mise.
Hétköznapokon: reggel fél 8-kor szentmise - csütörtök kivételével.
Hétköznap esténként 19 órákor Májusi ájtatosság, vasárnap a nagymise előtt fél 9-kor.

Gyoma:

Vasárnap és ünnepnap: 11 órákor nagymise.
Pénteken: 18 órákor szentmise
Szentmisék előtt fél órával Májusi ájtatosság.

Hunya

Vasárnapokon: 10 órákor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 18 óra,
szombaton vasárnapi előesti mise 18 óra.
Májusban misék előtt fél órával májusi litánia

MÁJUSI AJTATOSSÁGOK

Május hónap beköszöntével a katolikus keresztények Szűz Máriát köszöntik a templomokban összegyűlve, estéről estére a májusi ájtatosság imádkozásával. A tavasz virágaival a szokásosnál szebben, díszesebben feldíszítjük a templom Mária oltárát és hozzuk Égi Anyánk elé imádságunkat és kéréseinket, hisz a katolikus ember nem csak Isten anyját tiszteli Máriában, hanem saját édesanyját is. Ez cseng ki Juhász Gyula „Zsolozsma” c. verséből is:

*Máriát dicsérik a hívek,
A kis templomból szól az ének,
Mária, mi menedékünk,
Szárnyal a könyörgés az égnek.*

*Keresztények segítsége,
Szomorúak vigasztalója,
A mintha az édesanyám hangja
A többi közül kizokogna...*

Magyar népünk különös szeretettel veszi körül a Szent Szüzet, s éppen azért a május hónap mindannyiunk számára egy áldott szép időszaka az évnek, amikor a szokottnál jobban ki akarjuk mutatni Máriára iránti szeretetünket. Honnan ez a gyermeki ragaszkodás május királynőjéhez, Szűz Máriához?

Elősorban már maga Szent István király beleülteti a magyar szívekbe a Boldogsasszony tiszteletét. Halálakor nem kapkod trónörökös után, hanem meri egyenesen Máriára bízni az országát és népét, tudva, hogy ott lesz legjobb kezekben. Ezt látva, Testvéreim, kicsit gondolkodjunk el: mi tudjuk, merjük-e az Isten Anyjára bízni

ügyes-bajos dolgainkat, vagy csak a magunk erejében bízva akarjuk véghezvinni ügyeinket? Mennyire van ott a mindennapjainkban a Szent Szűz tisztelete, vagy éppen mennyire zárjuk őt ki életünkéből?

Ott látjuk az endrődi templom oltárképén a liliumtisztá Szent Imre herceget a székesfehérvári templom Mária-oltára előtt térdelni, amint tisztaságát és életét Máriának ajánlja fel, s tudjuk, ezt meg is tartotta haláláig. Napjainkban sokan sokat méltatlankodnak az ifjúság életéért. Mert „bezzeg a mi időnkben” nem így éltek a fiatalok. Valóban, mások voltak a szokások és az erkölcsök. De vajon a morgolódáson és megszóláson kívül eszünkbe jut-e az, hogy Imre herceg példájára legalább néha-néha Máriához forduljunk a jövő magyarjairt? Jóleső érzés volt hallanom káplán koromban, amikor a szarvasi templom Mária-Társulatának tagjai vasárnaponként a rózsafüzér tizedei közé odaimádkozták: „Rózsafüzér Királynője, könyörögj a magyar ifjúságért!” De, Testvéreim, nem csak néhány imádságos asszonynak a feladata ez, hanem mindannyiunk napi imádságának egyik fő kérnivalója lenne, hogy gyermekeink, ifjúságunk Isten akarata szerint fejlődjenek, az Egyház tagjaiként. Akkor talán nem történne meg az, hogy fiataljaink egy része a maguk „valóságát” a diszkók homályában, a kábítószerek bódulatában vagy az erkölcstelenség fertőjében keresné, hanem Mária közbenjárása által az Isten oltalma és kezei alatt. Nagyon komoly feladatunk a fiataljainkért való imádkozás!

Aztán ott látjuk magunk előtt Szent László királyt, aki folytatta mindazt, amit Szent István elkezdett. Megalapítja a Nagyváradi

egyházmegyét, melyhez ez a település is tartozott 1952-ig, és a váradi székesegyházat a Mennybevett Szent Szűz tiszteletére szentelteti. Ott is kíváncszott eltemetkezni. Amikor pedig hadba vonult, kardja markolatára fonva ott volt a rózsafüzér: azaz Mária oltalmába helyezte magát és csapatait, és el is jutott a győzelemre. Testvéreim, mi, halandó emberek is megvívjuk a magunk harcait: a nehézségekkel, a kísértésekkel, a betegségekkel vagy a rosszindulatú emberek pörkedéseivel kell naponta harcba szállnunk. Segítségül hívjuk-e a Szentoltvasó szavaival Máriát úgy, ahogy László királyunk tette? Vagy erről megelégedezve inkább alul maradunk a harcban?

Aztán említhetnénk még Hunyadi Jánost is, aki zászlóira Mária monogramját írva vonul a nándorfehérvári csatába, és így nyer győzelmet. Ennek emlékére rendeli el az akkori római pápa a déli harangszót, s az ehhez kötődő Úrangyala imádságot. S azt még kérdezni sem merem, hogy mi, mai magyarok, elvégezzük-e ezt a szép imádságot minden délben? Távoli vidékek japán vagy néger katolikusai minden déli harangszóra áhitattal emelnek kalapot s elvégzik az Úrangyalát, s csak éppen az a nép felejtkezik el róla, akinek köszönhető ez a szép imádság...

Lám, csak néhány példaadó nagyját soroltuk fel népünknek, s mennyi tennivalót találtunk a májusi estékre: Mária oltalmát kérni nehézségeinkben és harcainkban, imádkozni a magyar ifjúságért, feleleveníteni őseink régi imádságos szokásait...

Ne sajnáljuk tehát az időt, s esténként jöjjünk el a templomba a májusi ájtatosságokra.

Újságunk új webhelye: www.varosunkujsg.hu
A hunyai plébánia új webhelye: www.hunyaiplebania.hu

Az endrődi plébánia új webhelye: www.endrodiplebania.hu
A gyomai plébánia új webhelye: www.gyomaiplebania.hu

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

NEPOMUKI SZENT JÁNOS

ünnepe: május 16.

1350 körül született a cseh Pomuk nevű piciny falujában, szegény családból. Csecsemőkorában súlyos betegsége miatt szülei megfogadták, hogy felgyógyulása esetén papnak fogják nevelni. Felgyógyult, és Prágába került. Jotot tanult, majd pap lett, azonban életéről csak a vértanúlegendájából ismerünk pontos adatokat. Prágában népszerű

hitszónok volt, érseki titkár, azután kanonok, majd általános érseki helytartó lett.

Később IV. Vencel király udvarába került. Johanna királyné Jánost választotta lelki atyjának is, gyakori gyónója volt. János az Egyház érdekeit védelmezve szembe került a királlyal, ezért több főpappal együtt a király elfogatta és megkínóztatta. Vencel király hirte-

lenharagú, kíváncsi és féltékeny ember volt. Faggatni kezdte Jánost, hogy miről beszélgetnek a gyónáskor. János a gyónási titokra hivatkozva azonnal visszautasította a kíváncsi kérést. Kínvallatásra ítélte dühében a király, majd a szentet összekötözve éjjel a Prágán átfolyó Moldvába dobták 1393. március 20-án a Károly-hídról. Nem süllyedt holtteste a víz alá, hanem április 17-én, a víz színén úszott, és úgy fényelt az éjszakában, mintha több száz gyertya világította volna meg. A prágaiak kihozták a vízből a holttestet, és elégtételt követeltek az „alamizsnás atya” haláláért a királytól. A király a Szent Vitus székesegyházban temettette el a vértanút, mégpedig a legnagyobb ünnepélyességgel.

Tisztelete a középkorban gyorsan terjedt el Közép-és Kelet-Európában. A prágai Károly-hídon 1638-ban állították fel szobrát, ennek mintájára mindenfelé emeltek hasonló szobrot tiszteletére. Legtöbb ábrázolásánál feje körül öt csillagból álló koszorú látható, ez a latin TĀCUI (= hallgattam) szó 5 betűjét jelképezi. 1719-ben sírját felbontották és nyelvét épségben találták. 1729-ben avatták szentté. 1929-től Csehország fő védőszentje.

Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Imre-templom

Imádkozunk együtt családunkért, szereteteinkért, ifjúságunkért, a világegyházért, az üldözött keresztényekért, betegeinkért, halottainkért. S Mária imádkozni fog értünk, hisz égi anyánk ő nekünk. Imádkozni fog úgy, ahogy azt Blaskó Mária verse szépen kifejti:

Faluvégi Mária-kép

Faluvégén áll egy szentkép:
Szűz Mária képe.
Dal és illat lengi körül
S túlvilági béke.

Boldogasszony édesanyánk,
Ő az Isten anyja,
Kis Jézuskát az ölében
Szeretettel tartja.

Szegény, árva, elhagyott
Leborul előtte,
S könnyebbülve, új reménnyel
Távozik el tőle.

Talál nála vigasztalást
Minden szerencsétlen,
Könyörög ő mindenkiért
Ott, a faluvégén.

Czank Gábor
plébános

A legszebb, a legjobb, a legdrágább Asszony...

- folytatás a címlapról -

Nagy lehetőség, és nagy bukási lehetősége előtt állunk és állunk most is. Ezer éve Szent István királyunk a nemzetet mentette meg, a nemzetnek adott új életet azzal, hogy a **keresztény Európához** csatlakozott. Ezekben az években is egy új honfoglalás, vagy egy újabb sorvadás lehetősége előtt állunk. A kereszténységnek köszönhetően ezer évig fennmaradtunk.

Édesanyák! Most rajtatok áll, mi lesz 10, 20, 50 év múlva, hogy lesz e következő békés civilizált ezer év. Ha igent mondotok, akkor nem lehet keresztetlen gyermekek, akkor keresztény módon kell őket nevelni, akkor nem lehet, hogy valaki ne esküdjön meg, egyháza templomában, akkor nem lehet, hogy elhunyt családtagjaitoknak ne lelkipásztorotok adja meg a végtisztességet! Európában ez így szokás.

Mindenható Istenünk! Köszönjük, hogy édesanyákat adtál nekünk, aki megtanítottak legelőször is imádkozni. Áldd meg őket! Áldj meg minden édesanyát, akik az anyai

méltóságban részesültek, és vállalták mindazokat a fáradalmakat, amelyeket értünk tűrni és szenvedni kellett.

Óvd meg őket, ahogyan ők óvtak bennünket minden veszélytől, lemondva minden kényelemről. Add, ó Istenünk, hogy minden édesanya a Te Szíved szerint nevelje gyermekeit! És áldd meg kérünk, a nagymamákat is, akik nekünk szüleinket felnevelték.

És ha már elszóltattad őket mellőlünk, általuk öröngyalt adtál nekünk.

Végül, boldogságos Szűzanyánk, Hozzád fordulunk. Fogadj minden édesanyát anyai palástod alá, se-

gítsd őket, hogy olyan szeretettel gondozzák gyermekeiket, amint Te gondoztad egyszülött Szent Fiadat. Növeld az édesanyánkbán is, bennünk is a hitet, a reményt és a szeretetet, segíts, hogy soha el ne veszítsük ezt. Taníts meg arra, hogy Istenben bízva boldogok legyünk minden veszélyben, s hogy egykor a fényes égi hazában Veled együtt dicsőíthesük a teljes Szentháromságot. Ámen

Iványi László

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA - Civil sarok -

Lapatinszki Lajosné - Mariska néni

Március 20-án emlékeztünk meg az endrődi csendőrsortüz 80. évfordulójáról, mely „Endrőd történelmének ma is tisztázatlan tragikus eseménye - s a tragédiában meghalt emberek után megtört családok, árvák, egy életre megnyomorított sorsok maradtak... ahogy Szonda István is fogalmaz az eseményről írt megemlékezésében.

Mariska néni édesanyja, Polányi Józsefné, sajátos életét vesztette e tragédiában s a család és ő személy szerint egész élete során hurcolta, hurcolja ennek a következményeit.

Idén lesz kilencvenhárom éves, és akik látják, s olykor beszélnek vele, elmondhatják: tiszteletet parancsoló kora és élete ellenére lendülettel, energiával és nagy szeretettel beszél, cselekszik.

Ki ne ismerné híres kelt tésztáit, melyet még olykor most is süt az Endrődi Tájház kemencéjében rendezvényekre, és meg is tanította rájuk az újabb generációt.

Egy szeles áprilisi napon beszélgetünk a régi piactér (Hősök tere) közelében levő házában, mely során a tragédiát sem lehet megkerülni.

- Mikor született Mariska néni, és mit lehet tudni a gyermekkoráról?

1922. szeptember 30-án születtem, négy elemi végzettem, éltem az akkori nehézorsú családok gyerekeinek életét, ami azt is jelentette, hogy korán kezdtem el dolgozni. Eleinte segítettem édesapámnak, aki fuvarozott s paraszti munkát is végzett, majd a Túrperesén, Póhalmon szolgáltam. A túri határban két évet. Családtagként kezelték, szerettek mindenütt, de igyekeztem is sokat dolgozni. Elneveztek Macának, így hívott mindenki.

Sajnos 13 éves koromban árva lettem három testvéremmel. Az árvaszék el akart vinni két gyermeket, hogy így segítsenek. Emlékszem, letérdeltem édesapám elé, összekulcsoltam a karom a lába körül és úgy sírtam, hogy ne vigyenek el senkit, majd én dolgozom, úgy segítetek. Nehéz idők voltak. Amikor édesanyámat agyonlőtték, feljelentették az államot, Tóth István nevezetű ügyvéd pert nyert, emlékezetem szerint 1500 pengőt fejenként, melynek fele őt illette perköltségként, a többi az árvaszéket. Mikor húsz évesen nagykorú lettem húsz pengőt kaptam belőle. Ez lett az összes kárpótlás, de sohase panaszkodtam, kemény munkával sok mindent el lehet érni. Dolgoztunk. Cukorrépát egyeltünk, dohányt termesztettünk, mikor mit kellett. Sajnálom is a mai fiatalokat, hogy hiába tanulnak szakmát, nincs munka, tét-

lenségre vannak ítélve, vagy el kell menniük a városból.

- Mikor ment férjhez Mariska néni?

1941-ben, Lapatinszki Lajoshoz. Ő kubicos volt. Ott dolgozott, ahol kellett. 1942-ben Csíkszeredán, majd a háború után Budapesten, illetve szerte az országban, még végül ő is az ÁFÉSZ-nél dolgozott, ahol én. Közél harminc évet éltünk együtt. Sajnos 1972-ben meghalt, s már negyvenhárom éve vagyok özvegy.

- Én gyermekkoromból természetesen már csak az ÁFÉSZ-es évekre emlékszem, arra, hogy Mariska néni az ÁFÉSZ-nél dolgozott, ott is laktak akkor a Polgári iskola mellett, és mindenben lehetett bátran Mariska nénihez fordulni, mindig segítőkész, mosolygós volt. No és természetesen a gyermekekre.

Igen, huszonnyolc éves koromban kerültem az ÁFÉSZ-hez, és ott is dolgoztam, amíg nyugdíjba nem mentem. Úgy éreztem, elfogadnak, szeretnek az emberek. Én is nagy megértéssel, szeretettel, segítőkészen fordultam feléjük. Endrődön mindenkinek nehéz sora volt, kinek ezért, kinek azért.

Gyermekeim azóta már természetesen felnőttek. Marika Szegeden lakik, ő orvos lett.

Gizike a Dohányipari Technikumba járt Debrecenben, majd az Egri Dohánygyárban dolgozott, ma már ő is nyugdíjas, szintén Szegeden él. Laci fiam pedig itt a gyomai városrészen faipari vállalkozó. Rendes gyerekek. Büszke vagyok három gyermekemre, s hat unokámra.

- Hogyan telnek a mostani évek, a mindennapok kilencvenen felül?

Hát az évek eljártak, igaz. Viszonylag jól vagyok, persze magas vérnyomás, meggyomás, a korral jár, de menni kell előre, csinálni kell, amit lehet. Ha felbukunk, felbukunk. Örökké nem él az ember. Büszke vagyok azért arra is, hogy még ellátom magam.

Amíg többet bírtam, többet dolgoztam, ma talán kevesebbet. Örülök, ha tehetek valamit, ha a Tájháznak szüksége van rám, megyek. Szeretek sütni, főzni és segíteni, ahol lehet.

Amikor meg pihenek, akkor olvasok, azt kedvelem, vagy híreket nézek a Tv-ben, meg mindent, ami sport, mozgás. Kosárlabda, kézilabda, vízis portok, kerti témák. Egész életemben mozgásban voltam, csináltam valamit, talán ezért is szeretem az aktív sportot nézni.

A híreket, eseményeket meg azért szeretem nézni, mert érdekel, mi történik a világban, az országban. Az országot építeni, szépíteni kell, ez a mi országunk. Építeni, szépíteni kell a várost is. Ennek kapcsán nem minden pozitív még. Én is várom, hogy a holtág kotrása során kiszedett kerítésemet visszarakják, megígérték.

Megbékéltem sorsommal, nem is nagyon szoktam beszélni róla. Egy valami azért, ami érdekes. Soha senki meg nem kérdezte az életem során, van-e valamire szükségem, segíthetne-e valamiben. Örülök, hogy a mai fiatal generációnak már nem úgy kell élni, mint nekünk hajdanán, talán el sem hinné, ha hallaná a sok nehézséget, ahogy mi éltünk.

Eljövetelemtől még meglepetésként megkínál az általa nekem sültött igazi endrődi káposztáslepényből, s az utcaíg kísér, integetve. Elgondolkodom, ha a múlt ilyen erős, a jövő csak biztató lehet.

Kívánunk nagyon sok erőt, egészséget Mariska néninek, és további szép, békés éveket mindnyájunk örömére.

Dr. Varju László

A múlt illata...

Egy ismert illatot hoz a szél, régmúlt időről mesél... Felidézi a gyermekkorom, az illat bevon, mint egykoron... Hajnali reggeli készítés, nekünk gyerekeknek, anyai kedveskedés. A pirítós kenyér illata szállt, látomászerűen „kiabált”... Ébredéskor anyámnak már tüsténkedett, munkába, iskolába menőknek reggelit, tizórait készített... Nyugtáztuk széles mosollyal,

elfogyasztottuk jó étvágygal. Az ínycsiklandó illatokat szerettük. A finom pirítós kenyéret megettük. Ma is érzem ezt az illatot, a reggelhez hozzá tartozott... Rég volt, igaz sem volt talán, elmosódott emlék a múlt kopott falán.

Benke Mária

60TOS
LOTTO

Várjuk

SKANDINAV
LOTTO

játékos kedvű fogadóinkat

nyitvatartás:

hétfő, kedd 8-12, 13-17. péntek 8-12, 13-18.
szerda 8-12, 13-18. szombat 8-18.
csütörtök 8-12, 13-17. vasárnap 9-12

lottózó

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

KENÓ

Oszlácsné Kati

LUXOR

Egészségről-betegségről

A magyarországi gyógyfürdőzés története

Magyarországon – ellenében a nyugat-európai országokkal – még a XVII-XVIII. században is folyamatosan használták a nyilvános fürdőket. Ez többek között a törökök által kialakított nagyszámú közfürdő továbbélésének volt köszönhető. A törököktől megörökölt fürdők 1686 után kincstári tulajdonba kerültek. I. Lipót császár az udvarnak tett jó szolgálatok fejében előszeretettel adományozta ezeket a híveinek. Bár az egykor világhírű gyógyfürdők állapota teljesen leromlott, régi fényüket és hírüket a XVIII. század második felében lassan visszanyerték.

Rupp Jakab Buda-Pest és környékének helyrajzi története című, 1868-ban napvilágot látott munkájában, valamint a Magyar Országos Levéltár és Budapest Főváros Levéltárának dokumentumaiban nyomon követhetjük a nyilvános fürdők tulajdonviszonyait.

Magyarország és Erdély című könyvében, melyet az 1830-as években vetett papírra, John Paget a budai fürdőkről is megemlékezik. Szerinte a 150 éves török uralom két fennmaradó emléke a fürdők és a türbék voltak, melyeket még a reformkorban is használtak a keresztények. Reformkori magyar városrajzok című kötetében Antalffy Gyula több olyan korabeli újságcikket és leírást, levelet közöl, melyek a reformkori Buda és Pest fürdőinek jelentős forgalmát méltatják. „A legnagyobb népszerűségnek örvendő Császár fürdő, melynek 64 szobája volt, mindig is fontos helye volt a reformkori társas életnek. Vasárnaponként a vendégereg gőzhajókon, társas-kocsikon és omnibuszokon rándult ide. A vendégeket jó hírű kávéház várta, táncterem és sétatér.”

Cassius, azaz Áldor Imre, a kiugrott egri ciszterciából lett pesti újdonság, író és lapszerkesztő 1866-ban megjelent munkájában, a Magyarország fővárosa, Budapest leírása képekkel című kötetben is bőven kitér a budai fürdőkre: „A Császár fürdőben legújában 64 szoba van a vendégek számára, 27 kőfürdő, 13 kettősfürdő. Jelenlegi birtokosainak erélyes szellemű, sikert ígérő munkálkodásától elvárható, hogy gyógyereje hova tovább mindenféle minél nagyobb méltánylásnak fog örvendeni. A Császár fürdő for-

rásai a József-hegyből erednek... A Császármalom területén van a Lukács-fürdő, mely azonban kevesebb jelentőségű s csak a nép alsóbb osztályai látogatják. Nevezetesebb ennél a Királyfürdő, melyet hasonlóképpen illő figyelemben részesítettek a törökök s Mohammed, budai pasa boltozatot szándékozott számára. Forrásai a József-hegyből fakadnak. Eredeti vize 50 C-os, rendeltetése helyére vezetve már csak 40-42. Királyfürdőnek jelenlegi birtokosáról Königről nevezték el, mely magyarul királyt teszen. A Királyfürdő helyisége 2 udvarból áll; az egyik 10 vendégszobával, 4 kőfürdővel bir. A másik, melynek körülete dús virágzeglégyzetbe van foglalva, 13 fürdői szobával, s szintén 4 kőfürdővel dicsekedhetik. Nagy hátrányára szolgál, hogy közel van érdemesebb versenytársához, a Császár fürdőhöz. E fürdők forrásai a József-hegyből vették eredetüket, míg a Rác-, Rudas-és Sáros fürdők a Gellért-hegyen eredő forrásból nyerik táplálékukat. A Rácfürdő Mátyás királynak kedvenc mulatóhelye volt; a nagy király kertjei egész e helyiségekig nyúltak s a királyi palotával boltozatos folyosó által hozattak összeköttetésbe. S bárha roppant héveje van, mert forrásainak hőisége majdnem 50 C-ig felér, mégis csak egy nagy közfürdővel bir. Kőfürdője 8, lakszobája 4 van. A Rudas fürdő. Ennek két udvara van. A kisebbikben lévő közfürdőt 8 hatalmas oszlop tartja s fellette pompás kupola emelkedik. A nagyobbik előtt az új épület, mely 1831-ben épült. Ebben 15 lakszoba van a látogatók számára. Medenczéje roppant széles s 4 lábnyi mélységű, melyen lelépcsők vezetnek s nevezetes azon kövesüléstről, mely a forrásban leülepedő ásványanyagok összegyűléséből származik. A nagyobbik udvarban 31 kádfürdő létezik. A törökök azt is ismerték s az egyik udvarban lévő közfürdő még az ő korukból maradt fenn. Hogy még a Sárosfürdőről is egy pár szóval emlékezzünk: ennek van egy közös, 3 kő és 8 kádfürdője. Csak az alsóbb földmívelő osztályok részesítetik látogatásukban. A benne rejlő sárelemtől vette nevét. A budai gyógyforrások általában használnak kőszvény és csúzos bajokban...”

A XVIII-XIX. században, a

Herkulesfürdő

hazai adottságokat kihasználva országsszerte épültek fürdők, például a balatonfüredi, a pöstyéni, a herkulesfürdői, vagy Hild József Császár fürdője 1841-45 között. Külön kultusza lett nálunk is a gyógyfürdőbe járásnak. Kialakult a fürdőben való viselkedés illemkódexe. Egy XVIII. századbeli fürdőszabályzatban ez áll: „A fürdőbe nem szabad beszállni a vendégek emberséges köszöntése nélkül. Kerülje mindenki a vitakozásokat, különösen a hit tárgyában, mert ezek inkább a liceumokba, mint fürdőkbe valók. Senki fegyvert nem hordhat, sem nem használhat.” Idővel megjelentek az egyre inkább intézményesített fürdőélettel együtt járó jellegzetes foglalkozások, mint például a fürdőbiztos. Neki mint hatósági közegnek feladata volt, hogy ügyeljen a fürdőkben és gyógyhelyeken a személy-és vagyoni biztonságra, közerkölcsre, a közegészségügyi szabályok megtartására, a fürdő-, gyógy-és zenedíjak szabályszerű kezelésére – ugyanis egyes gyógyhelyeken zenekarokat alkalmaztak. Nagyobb fürdőkben, ahol egy időben legalább 300 személy fordult meg, a szolgabíró látta el ezt a jogkört, rendőri büntetőbíráskodás jogával is felruházva. Kisebb fürdőhelyeken a községi előljáró volt ez a feladat.

Herkulesfürdő: A valaha német, román és magyar lakosú kisközség és fürdő Krassó-Szörény vármegye orsovai járásában feküdt. Herkulesfürdő Magyarország legjelentősebb és legszebb fürdője volt, mely a világ minden tájáról fogadott vendégeket. A fürdőtelep Mehádia községtől hét és fél kilométer távolságra, a Cserna vadregényes völgyében, 168 m magasságban feküdt. Központja Domogled tövében épült gyógycsarnok volt, melyhez oldalt a Rezső-és

Ferenc József-udvar pazarul berendezett épületei csatlakoznak. Ezekkel szemben, a Cserna jobb partján emelkedett az imponáns kupolával ékesített Herkules-rensziáns stílusú Szapáry-fürdő hatalmas épülete. E teleptől, melyhez díszes nyaralók is tartoztak, észak felé volt Herkulesfürdő régebbi része, a Herkules vasszobrával díszített Herkules tér, melyet kétemeletes épületek sora zárt. Ezekben több mint 800 lakoszoba állt a vendégek rendelkezésére. Herkulesfürdőnek több forrás és fürdője volt; az előbbieket kétféleképpen: konyhasósak és kénesek; konyhasósak az 56 C-os Herkules-forrás, mely emberderéknyi sugárban tör elő, s naponta 38400 hektoliter vizet szolgáltat. Ez a forrás táplálta a Herkules-és a Mária fürdőt és a fedett uszodákat. Herkulesfürdő vizeit a következő betegségek ellen használták: csúz, kőszvény, aranyér, görvélykór, szifilisz, higany- és ólommérgezés, idegbajok, bénulások, a légzőszervek hurutos bántalmai, borbajok, fekélyek, csontbántalmak. A fürdő a magyar királyi kincstár tulajdonában állt, melytől a temesvári takarékpénztár bérelte. A fürdő látogatottsága évente meghaladta a 8000 főt. Környéke vadregényes és igen gondozott. Herkulesfürdő Európa egyik legrégebbi gyógyhelye. „Ad aquas Herculi sacras” néven ismerték már Traianus római császár idejében. 1817-ben, I. Ferenc látogatása után indult igazán fejlődésnek. Mehádiai fürdők helyett elkortól nevezük hivatalosan is Herkulesfürdőnek. Világ-és európai hírű fürdőhellyé a XIX. század ötvenes-hatvanas éveiben vált.

Forrás: Csiffáry Gabriella Régi magyar fürdővilág

dr. Macsári Judit

Endrődi néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

„Számon-tartva” - egy kiállítás endrődi vonatkozásai

Tisztelt Olvasó!

Az Endrődi Népház kiállító termében 2015. április 17-én nyílt meg a „Számon-tartva” című kiállítás, mely a kommunizmusban meghurcolt papok tragédiáit mutatja be. A kiállítást Tikovits Ernő levéltáros, az egri Szent István Rádió munkatársa gyűjtötte és állította össze, mely vándortárlatként járja az ország névös kiállítóhelyeit.

Megrázó és megdöbbentő életrajzokat jelenítenek meg a meghurcolt lelkészek személyes tárgyai, dokumentumai. A történelemnek egy olyan szelete kerül most bemutatásra, mely még ma is sok sötét foltot, tisztázatlan körülményt tartalmaz. Sajnos falunk, Endrőd sem volt mentes az egyház elleni megmozdulásoktól, a helyi papokat érő atrocitásoktól. Vízváry László endrődi káplán meghurcoltatását talán még a helyi lakosok sem tudják. A kiállítás megemlékezik a különleges tehetségű papról, akinek Endrődről a kommunista diktatúra elől kellett elmenekülnie. 1995-ben az idős pappal Varga László készített magnetofonos felvételt, melyben az atya elmondta endrődi meghurcolásának történetét. Sajnos már sem Vízváry atya, sem Varga Laci bácsi nincs közöttünk. Ezzel a visszaemlékezéssel mindkettőjükre szeretettel emlékezünk.

Részlet Vízváry László piarista tanár visszaemlékezéséből:

„Hát, ha valakit egyáltalán érdekel, beszámolnék egy másik érdekes endrődi kalandomról, élményemről.

Nagyon szerettem az ottani paraszt-embereket és jó barátságba is, keveredtem velük. Többek közt egy Gyuricza Matyi bácsi nevezetű, úgynevezett – idéző jelbe tett – „állatorvossal”, aki egy bicskával föl-szerelve herélte a lovat; meg, ahogy ilyen falusi, hát autodidakta állatorvosok szokták csinálni, gyógyította az állatokat. Na, elég az hozzá, hogy volt neki egy kis földcskéje és hát, mikor bejött a plébániára, sokszor úgy évődtem, meg beszéltem vele: - No, Matyi bácsi, mikor fogunk aratni? – hát ezt olyan többes számba mondtam, de ő nagyon komolyan vette. És egyszer csak jön, azt mondja: - Hát Tisztelendő, ekkor meg ekkor jöjjön, mert szóltam már a tanácsba, hogy maga fog nekem segíteni. Hát egy kicsit meglepődtem, hogy ennyire komolyan vette a jelentkezést, de már nem akartam visszakozni. És hát a Plébános Úr is beleegyezett. És a megbeszélten napon felültem az ő szekérére feleségével, ha jól tudom Mari nénihez, hívták - együtt kimentünk a tethelyre. Én nem tudom hány hold lehetett, nem volt olyan nagyon sok, mert három napig dolgoztunk. Életembe meg kell, mondjam - életembe nem csináltam ilyet. Hát szegedi gyerek voltam, hát apám mérnökember volt. Hát azt sem tudtam, hogyan kell csinálni, ezt a marokszedést. Hát persze az aratást a Matyi bácsi csi-

nálta. Énnekem a feladatomban lett volna az, hogy lépést tartva veled, szépen összekötözsem, és ott hagyjam helyben a kéréket. Előzőleg megmutatta, hogy hogyan kell két kézbe venni, összedugni a két végét a hónalja alá behajtva csavarni, megcsinálni az úgynevezett kötelet. Azt letenni a földre úgy, hogy lehajolni, összemarkolni, egy csomót betenni és szépen kötni azt a kötelet és fölemelni és helyére tenni. Hát megpróbáltam, csináltam. Már gyerekkorom óta nem volt nekem jó a szívem, de hát akkor speciel, aránylag, elég egészséges voltam. Hát ez 47-be volt, olyan harmincegy-néhány éves lehettem akkor. Hát egy darabig ment is, de hát Matyi bácsi sokkal gyorsabban haladt előre, mint én. Visszavisszanézett és látta, hogy lemaradtam. Rettenetesen nehezen ment a dolog. Borzasztó meleg volt. S hát elkezdett, olyan erősen dobogni a szívem, hogy a torkomba éreztem és hát azt hittem, hogy össze-esek. Hát egy-két óráig ment is és utána teljesen ki voltam készülve. Rengeteget ittunk, mármint vizet. Volt egy köcsög, amiben víz volt. Rengeteget izzadtunk, stb. és hát se láttam, se élttem, se haltam, már csak automatikusan csináltam. Akkor aztán nagy nehezen eljött a dél, akkor egy fa alá húzódtunk. Matyi bácsi egy nagy kenyérből – egy óriási, még életembe nem láttam akkora karéj kenyeret - óriási karéj kenyeret levágtam és egy nagydarab szalonnát tett; és hát elkezdtünk volna ebédelni. De megmondom őszintén rá se tudtam nézni, olyan fáradt voltam, hogy nem volt semmiféle étvágyam, és nem tudtam enni. Aztán némi kis pihenés után folytattuk a dolgot. Hát soha nem néztem föl, csak mentünk szépen előre. De dobogott a szívem, olyan erősen és, olyan gyorsan, hogy azt hittem, hogy ott esek össze. Amikor eljött a napnyugta, akkor végre jött a hazatérés ideje, végre fölültünk a szekérre. Hát Mari néni közbe otthon főzött, valami nagyon jó birkapaprikást, abból azért ettem jóízűen és lefeküdtem. És azt, hogy most hagyjanak engem békibe, hagyjanak meghalni, én most se, nem élek se nem halok. Rettenetesen rosszul éreztem magamat. Hát aránylag fiatal ember voltam. Másnap reggelre teljesen kipihenve és hát visszamentünk és csináltuk. Hát így ment ez, ha jól emlékszem három napon keresztül. Végül aztán hát nagy nehezen hazamentem. Hát őszintén szóva nem-nem hittem volna, hogy ilyen rettenetes nehéz munka. Aztán visszatértünk a rendes ke-

rékvágásba. Egyszer aztán megjelenik a Matyi bácsi és hoz egy zsák – majdnem teli volt a zsák – lisztet, hogy hát ez az én munkabérem. Őszintén szóva nem is gondoltam arra, hogy ezér valami jár. És aztán hazaküldtem a mamámnak Szegedre és tarhonyát csinált belőle. De nem ez a poénja a dolognak, hanem a poénja az, hogy nem telt bele néhány hétbe hoznak nekem egy újságot. Az volt a címe Vihar-sarok. Hát ez egy erősen baloldali újság volt. 1949-ben lehetett vagy 50-ben – nem tudom. Szumma-szummárum, Rákosi-korszakban, amikor az újságíróknak nagy érdem volt, hogyha tudott egy egyházellenes cikket találni. Most kitalált rólam is egy nagyon érdekeset és legalább hat centis betűkkel az elején az volt kiírva, hogy: ARATNI MENT ÉS KONKOLYTI HINTETT. Hát kiderült, hogy rólam van szó. El is mondja azt, hogy én csalárd módon, ezzel a Gyuricza Matyi bácsival, rászedve őt, szerződést kötöttem. Ahelyett, hogy aratni mentem volna összegyűjtöttem az embereket a – hát ki se mentem a napra, hanem ott hűsöltem a nagy fa árnyékában – összegyűjtöttem délbe az embereket, agítottam őket, hogy ne arassanak és tegyék tönkre a saját termésüket. Ilyen eszembe se jutott, ilyen ésszerűtlen dolog. Úgyse csináltak volna meg, hiszen ebből éltek. Ja – aztán meg, hogy mesterségesen fölserkentem a kezemet és mutogattam az embereknek, hogy részvétet keltsek magam iránt. Hát rettenetesen el voltam keseredve, hogy valaki ennyire gonosz tudjon lenni. Hogy kitalálni egy ilyesmit, egy szó nem volt belőle igaz. Tényleg én nem láttam azt, mint később mondták, hogy napközbe láttak ott embereket, akik nézegették a munkánkat. De mondom én föl se néztem és teljesen el voltam merülve, résztart a fáradtság, meg a szívem rettentően zakatolt. Meg alig álltam a lábamon, nem volt nekem kedvem ott nézelődni. De úgy látszik, tényleg kijöttek. Meghallották ezt a szerződést, a tanácsból kiszivárgott; jó alkalom volt arra, hogy az egyházon valamit üssenek.”

Rovatvezető: P. Szabó István

Gyoma néprajza

Vörös Vince történelmi jegyzete II.

JEGYZETEK

NAGYATÁDI SZABÓ Istvánról* FUTÓ Zoltánné gyomai lakos szá- mára, mint Nagyatádi Szabó István tisztelőjének

Mivel nem tudom, mennyi híryanag van birtokában, igyekszem röviden, az általam ismerteket összefoglalni. Előrebocsátom, Nagyatádi Szabó Istvánt, a magyar parasztság egyik legjobb szándékú, tehetséggel megáldott fiának tartom, aki első volt a parasztságból, aki miniszter lett, a magyar mezőgazdaság élére került, fontos reformokat tervezett, de az úri világ megsokallta becsületes törekvéseit és megbuktatta, Kisgazdapártját széjjelforgácsolta, s végül öngyilkosságba kergette.

1924. szeptember elején Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter az ún. Esküdt-perben tett vádaskodás (panama) miatt lemondott, de Bethlen István miniszterelnök, Horthy és a magyar közvélemény kívánságára visszavonta lemondását. De a támadások nem szüntek meg, egyik parlamenti ülésen a szocialisták támadták. (Ennek előzményei vannak, melyről majd később szólok). Egyik szocialista képviselő házhelyjuttatás késedelem miatt újabb támadást intézett Nagyatádi ellen. Egy hadirokkantat is ellene lázított. Holott nem a miniszter volt itt a felelős, hanem a rendelet végrehajtó bíróság késedelemkedett. Nagyatádit ez is nagyon bántotta, amikor ő jót akart mindig, segíteni a nincstelen népen. 1924. októberében aztán újból lemondott, részben az Esküdt** per tisztázása miatt, másrészt súlyos harcai voltak a pénzügyminiszterrel a vagyonszállás-földek értékének megállapítása tárgyában és harcolt az igazságügyi miniszterrel a földbirtokrendező bíróság eljárásának meggyorsítása végett. Úgy látom ma is, hogy minden huzavona Nagyatádi Szabóval szemben céltudatos kormánypolitika volt, (sőt még az ellene felszólaló szociáldemokraták is Bethlenék titkos provokatív munkája kapcsán támadták), mert a nagybirtokosoknak, az úri világnak, nem tetszett a parasztniszter földreform terve, el akarták távolítani, némítani. Sajnos, sikerült nekik. Az ügyek vitélet az FM-ben Schandl Károly földművelésügyi politikai államtitkár vette át. Nagyatádi Szabó István ezután pártjában a „Keresztény-Kisgazda-Földműves- és Polgári Párt”-ban tevékenykedett. Tizenhat pontból álló követelést terjesztett elő, melyet Bethlen miniszterelnök látszólagosan elfogadott, hogy a kisgazdákat leszerelje. 1924. október 30-án, csütörtökön reggel hazatazott családjához Erdőcsokonyára Somogy megyébe, hogy a mérhetetlen terheket kipihenje.

Dehogyan pihenni ment. Úzte, üldözte az ellene szőtt ármány, és hazatérése után két napra öngyilkos lett. Az akkori sajtó elkendőzte, agyvérzést írtak. Tragédiája, vére a nemzet azon rétegének, akikért dolgozott, akik szerették, azok átka szállt Bethlenék, a gyilkos banda felé. Vértanú lett Nagyatádi Szabó István.

Ellenségei programtalansággal vádolták. Pedig ebben a nehéz időszakban ő tett a legtöbbet a magyar mezőgazdaságért és népért;

1. A magyar politikában diadalra vitte a népi és agrárirányzatot.

2. Földreformjáról külföldön is elismerik, hogy a legsikeresebb egész Kelet-Európában.

3. Az Alföld fásításával s a nagyarányú csatorna rendszerek építésével, illetve azok építésének megkezdésével, a permetező öntözés bevezetésével szélsőséges klímánk ellen védte a mezőgazdaságot.

4. A többtermelés érdekében a nemesített gabona- és burgonya vetőmagot terjesztette el a kisgazdák között is.

5. A Mezőgazdasági Kamarák felállításával törvényes érdekképviselőt adott a mezőgazdaságnak. (Nem őrajta múlt, hogy elfajult.)

6. A téli gazdasági iskolák szervezésével a gazdasági szakoktatás népies irányát jelölte meg.

7. A mezőgazdasági munkásság érdekében hozott törvényeivel egész Európát megelőzte.

8. A mezőgazdaságot a külforgalom terén is felszabadította.

9. Minisztersége alatt készült az új bortörvény, az erdészeti igazgatás újjászervezése és a tejszövetkezeti hálózat fölélesztése.

10. A tönkrement magyar állattenyésztés, az ő keze alatt éledt újjá. Egyetlen előde sem tett ennyit a magyar mezőgazdaságért. Valójában azért kellett meghalnia, mert igazságot akart tenni az elnyomott nép érdekében.

1863-ban született a Somogy megyei Erdőcsokonyán, küzdelmes volt élete és halála is. Persze, nagy temetést rendeztek, a búcsúbeszédet Bethlen István gróf miniszterelnök mondta, ahogy olyanok életének megszűnésekor szokott lenni, akiket életükben ármánykodással üldöztek és éppen az, aki ilyenkor a koporsónál szemforgató hamis hangú beszédét mondja. Egyes körök még 1937-ben is Nagyatádi ellen ágáltak a hivatalos Magyarország urai közül. Siremléke leleplezése előtt levészték a márványtábláról a „Nagyatádi” előnevet, melyet a nemzet közvéleménye és tudata adott neki, csak egyszerűen Szabó Istvánt akarták meghagyni. Erre régi barátai a miniszterelnökhöz fordultak orvoslásért, hogy Nagyatádi Szabó Istvánt hivatalosan is elismerve, azzal a névvel kerüljön a

siremlékre és a magyar történelembe, mellyel az ország népe ismeri és illeti. 1942-ben a Parasztszövetség és a Kisgazdapárt is demonstráló nagygyűlést tartott Erdőcsokonyán (egyesített neve: Csokonyavisonta – Somogyvisonta és Erdőcsokonya egyesítéséből lett 1941-ben).

Nagyatádi Szabó István életútjának kiemelkedő eseményeit jegyezte fel a történelem az 1919-es kaposvári márciusi események kapcsán.

A SZDP-vel való későbbi vitája már 1919-ből fakad, amikor éles ellentétben állt velük, mert a jövődő földreformot alapvetően ellentétes szemszögből szemlélték. A szocialisták először csak bérlőket akartak, míg Nagyatádi ezt mondta: „Mi gazdák és földműves munkások tiltakozunk a szocialisták ilyenféle törekvéseivel szemben. Mi azt akarjuk, hogy még a béres-cselédből is szabad, független földtulajdonos polgárok legyenek. Arról pedig hallani sem akarunk, hogy a földműves nép csak bérlője, robotosa, bérese legyen az állam földjének.” Károlyi Mihály meghívta a kormányba. Ő azért vállalta, hogy a földreformot segítsen megvalósítani. A Gazdaszövetségből alakított Földműves Párt fuzionált Nagyatádi Kisgazda Pártjával, majd az ellentétek szításával sokorópátkai Szabó István vezérletével kiléptek Nagyatádi minisztersége miatt (védték a nagybirtokot), sajnos, Nagyatádi egyik régi vezető-emberét is megtevesztették, Novák Jánost, és ő is, több emberével sokorópátkáival menve, támadni kezdte Nagyatádit. Tévedtek Nagyatádival szemben, ő a népet szolgálta. 1919. február 16-án megjelent az 1919. évi XVIII. t. c., mely a forradalom törvénye volt. A törvény a nagybirtok magánjogi érdekeit alárendelte a parasztság érdekeinek. A törvény korlátozta a szocialisták vezető szerepét. Úgy látták, hogy a földet a parasztság a Károlyi párti Búza Barna és a kisgazdapárti Nagyatádi kezéből kapja. Nagyatádi megtisztította pártját a Földműves Párttal befurakodott reakciós elemektől, de nem szakított a forradalom kormányával.

Vörös Vince

* A Magyar Életrajzi Lexikon (MÉL) II. 679. old. marxista szellemben megírt munka szerint Nagyatádi a „módos parasztság képviselője”, „hirtelen meghalt...”

** MÉL i. 447. – Esküdt Lajos (1896-1957) Nagyatádi személyi titkára, Kisgazdapárt egyik titkára, a Földművelésügyi Minisztériumban a lókvitel ügyekkel üzőt panama fővád-lottja, terhelő vallomást tett Nagyatádira, jellemtelen ember.

Fejedelmi oldal

Könyörgés a Szentlélekhez

Szentlélek! Fő jó! Szent neved
Borítsa lángba szívemet!
Tüzednek édes lángja fennen
Lobogjon vígan én felettem.
Ébresszen bennem szent kegyed
Szerelmes, élő, nagy hitet!
Világíts át, Te, drága Fény,
Nehogy sötétben haljak én.
Te szent árnyékod hűvösítsen,
Hogy idegen tűz ne hevítsen.
Szívemnek kertje élni fog,
Ha hull rá égi harmatod.
Fő Vigasz, várom jöttödöt,
Csókold életre lelkemet.
Ajándékaid, mint a tenger,
S Nélküled koldus csak az ember.
Itt van szívemnek kelyhe, Te
Pünkösöd borával töltsd tele!
Add, ha parancsod megjelen,
Katonaként én megtegyem.
Te jó tanácsod hadd vezessen,
Különböztessenek jól, helyesen.
Szent értelmeket ha adod:
Felismerem akaratom.
Arany folyam vagy, Bölcsesség,
Szerelmed csókja bennem ég,
És így a szívem tudja, érez:
Milyen jó vagy Te és mily édes.
Szemem mindig csak Rád tapad:
Igazság Lelke csak Te vagy!
Megígérted, jó Jézusom:
E vendéget én megkapom.
A szívem várja vágyva, halkan,
Őt várja ez az üres barlang.
Boldog lesz, majd ha áldva jó:
Örökre nálam marad Ó!

Angelus Silesius
Fordította: Szénási Sándor

PÜNKÖSD ELŐTT

Szent, éhes lelkem, pünkösöd ünnepére,
Mint jóllakott tuzok, magadba hullva
Feledd, hogy büszke, forró szárnyadat
Cibálja, tépi vérek irigy ujjá.

Hiszen tudod már mi a Végtelenség:
A Végtelenség az a magyar bánat
S hiába vergődsz haló hattyuként,
Szomorubb lélek búsul majd utánad.

Ha idejöttél, tündökölj s dalolj csak,
E végtelen vizen büszkébben uszáll
S csudáljanak, hogy méltóbban repül
Zilált szárnyad az égi Sziriusznál.

Szent vagy s ha mégis lenyilaz az Éhség,
Mint vadludat rozsdás vessző találja,
Ne sírj, dalold el híres éneked,
Hogy nyögve várjanak ujjab csodára!

József Attila

Angelus

Mária, májusi esték
Asszonya, mennyei fény,
Míg örök éjbe sietnek,
Megtérek szívedhez én.
Megtérek, méla eretnek,
Tékozló, árva fiú,
Látom e földi tereknek
Minden szerelme hiú.
Mert csak te vagy a rózsza,
Ki itt örökre virul,
Álmok dávidi tornya,
Mely porba sohase hull!
Te vagy a csillag egünkön,
Mely ezer éve borús,
Mária, te vagy a pünkösöd
Palmája, dicskoszorús!

Juhász Gyula

A Szentlélek ekéi

Hogy angyalkézből bezárult az Éden
átok morajlik, forr a föld szívében,
s a kéreg tövist, bojtortjánt terem.

Az ember itt vergődött rögre esve,
tövis surkálta lábait sebesre,
s kiszúrta lelke álmódó szemét.

S míg könnye hull a föld ugarszívére
a Szentlélek már néhány ezer éve
jár, jár a bojtortjános föld felett.

Szánt vihar-vevhes titkos paripákon,
ölében mag van, édes álom-mákonny,
s amerre megy, a vak szem mennybe lát...

Így jár a földön néhány ezer éve,
meglüszesült emberszív az ekéje,
s évszázados barázda jár nyomán.

Akkor van igazi ünnep, piros pünkösöd,
mikor egy vaksi, rögre görnyedt bűnöst,
szántó, izzó ekéje megérint.

Az volt a pünkösöd, mikor az a hitvány
gyáván bujdosó tizenegy tanítvány
a Szentlélek tüzes ekéje lett.

Az volt a szántás! Végtelenbe vágtek
barázdat minden táján e világnak,
és Föld és ember újról álmodik.

Mécs László

Pünkösöd

Piros pünkösöd öltözik sugárba,
Mosolyogva száll le a világra.
Nyomában két édes rózsza-illat,
Fényzőn hull, a szívek megnyílnak.

Hogy először tünt fel a világnak:
Tüzes nyelvek alakjába' támadt.
Megoldotta apostolok nyelvét,
Hirdetné a győzedelmes eszmét.

Piros pünkösöd, juttasd tiszta fényed'
Ma is minden bánkodó szívének,
Hogy ki tévelyg kétségbe', homályba':
Világító sugaradat áldja.

H-abozóknak oldjad meg a nyelvét,
Világosítsd hittel föl az elmét.
Hogy az eszme szívből szívbe szálljon,
Diadallal az egész világon!

Piros pünkösöd, szállj le a világra,
Taníts meg új nyelvre, új imára.
Oszlasd széjjel mindenütt az éjet,
Szeretetnek sugara, Szentlélek!

Reviczky Gyula

Szent Lélek ünnepére

Mikor a basa-rózsák voltak itt
Fejedelmi virágok,
Loptunk idegen kertekből is
A templomért,
Hogy a templomban virágosan
Lássuk egymást,
Leányok, fiuk, nyugtalanok,
Mert csak a templomban
Ének, ima és beszéd mellett
Láttuk igazán egymást.

Hajh, Szent Lélek,
Be, ifju lehettél akkor
S az ákákok is ifjak lehettek:
Micsoda Pünkösödök voltak akkor.

Dehogy, a mai Pünkösödök
A szépek és igaziak.
Nem kell templom, minden templom
S úgy kíván a pünkösdi király,
Hogy tudja, mire vágyik,
Hogy tudja zavarosból
Gyönyörűen kibontva,
Ki az, akit meztelenítve
Ujjféle virágokkal
Tele és teleszór.
És sokkal szebb azóta
Az élet, a vágy és a lemondás is,
Mióta templom minden
S nem a pöf basa-rózsák
Ákákok, rózsák, semmik
Az igazi virágok,
Fejedelmi virágok.

Minden, minden és minden,
Templom, templom és templom,
Lyányok, lyányok és lyányok,
Szerettek és szerettek és szerettek.

Ady Endre

Pünkösöd

Ujjong a lelkem s telve van örömmel:
Ma érkezik a régvárt vendég!

Bár liliom-palástot
Vehetnék vállaimra
S elébe úgy mehetnék
Hogy szűzfehéren üdvözöljem Őt! -
Bár tűzrózsákat, égő szíveket
Szórhatnék szét a nagyvilágon,

Hogy illatot és színeket
És imákat találjon,
Amerre jár! -
Bár lenne szívem ünnepi
Zsolozsmát zengő, nagy harang,
Mely szétkiállja örömét,
Hogy csengjen-bongjon tőle a határ!

Pedig, kit várok, csak egy kis madár,
Remegő szárnyú, hófehér galamb! -
-- De benne ég az örök Láng,
A szent tevésre ihlető, nagy Isten!
Szemén pünkösdi tüzek nyelve csap ki
S így tekint le ránk!

Csak egy pihegő, hófehér galamb!
De Őt imádom, amíg élek,
S előtte hullok térdre egyedül
Parányi semmiségem
Alázatos mély érzetében
Mikor felettem átrepül:
Mert ő az Ur és ő a Lélek!

S tőle várjuk fényes újulását
A föld színének
Ő hozzá csap fel ezer ének
Ostromlón zúgva pünkösöd hajnalán:
Oh jőj el! Jőj el! - - -

Halld meg világot a titkot:
Ma eljön hozzánk! - - -
Ujjong a lelkem s telve van örömmel!

Dsida Jenő

KÖSZÖNJÜK, JEGYZŐ ÚR!

Mindenki előtt ismeretes, hogy Gyomaendrőd város és Hunya község jegyzője távozik Gyomaendrődről.

Egy szerény, nagyszerű és nagy tudású embert ismertem meg személyében, szinte a kezdetektől fogva. Jó volt hivataltól együttműködni, de jó volt emberként is találkozni, elbeszélgetni. Hivataltól mindig korrekt, becsületes, törvénytisztelő, emberként pedig EMBER volt.

Kedves Jegyző Úr! Mint endrődi születésű állampolgár, mint 23 évig gyomaendrődi lakos, lelkipásztor és 19 éve hunyai lelkipásztor, veszem a bátorságot, hogy nemcsak a magam, hanem a gyomaendrődi és hunyai lakosok nevében is köszönetet mondjak közel 30 éves szolgálatodért körünkben.

Tudom, a Te életedbe is mindörökké beléivódott Gyomaendrőd és Hunya. Itt éltél körünkben, értünk és velünk. Itt élted legszebb éveid, itt dolgoztál, küzdöttél ha kellett, értünk is, családodért is, itt nőttek fel gyerekeid. Ha úgy adódott, velünk örültél, ha kellett, velünk szomorkodtál. Sok minden ide köt. Az élet úgy hozta, hogy elmegy, de valamit itt hagysz magadból... és valamit mi is megőrünk belőled. Köszönjük a három évtizedet, és kívánjuk, új helyeden is legalább annyira felelj meg munkádnak, amennyire itt megfeleltél, és annyira légy ember, amennyire itt EMBER voltál. Köszönjük, Isten áldjon Téged is, és Családod is.

Gyomaendrőd és Hunya, valamint a magam nevében is:

Iványi László volt gyomaendrődi és a jelenlegi hunyai plébános

Igen Tisztelt Csárdaszállási, Gyomaendrődi és Hunyai Lakosok!

Közel 30 év elteltével, családommal Budapesten folytatom életem. 1985 szeptemberétől, dolgoztam Gyomaendrőd közigazgatásában, előadói, osztályvezetői és 1991 decemberétől jegyzői beosztásban. 2013 januárjától a közös önkormányzati hivatal megalakulásától, a három településen végeztem a munkámat. Előtte hosszabb, rövidebb ideig a jegyzői beosztások betöltetlensége esetén láttam el feladatokat a két község életében.

Ezúton szeretném megköszönni mindhárom település lakosainak a támogatását! Külön köszönöm azt a bizalmat, melyet Gyomaendrődön kaptunk, befogadtak, megélhetést, egzisztenciát biztosítottak. Munkám nagyobb részét itt végeztem, itt dolgoztam feleségem, itt születtek gyermekeim, itt nőttek fel.

Ezúton kívánok a jövőre nézve nyugodt, békés, eredményekben gazdag, biztos megélhetést nyújtó napokat!

Tisztelettel és nagyon sok szeretettel:

Dr. Csorba Csaba

HUNYAI BÉRMÁLÁS

Balról jobbra: Soczó Géza hitoktató, Szurovecz Fanni, Várkonyi Zoltán, Kovács Péter békés megyei helynök, pp. káplán, Fülöp Tibor, Farkas Anita és Iványi László plébános, th. kanonok
2015. április 18.

A Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégium tanulói, dolgozói és az Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetősége szeretettel meghívja Önt
2015. május 15-16-17-én a

RÓZSAHEGYI NAPOK

rendezvényeire

Díszvendég:

GERGELY ÁGNES, Kossuth-díjas író, költő, műfordító

Meghívott előadók:

DR. GYURICZA CSABA - az MVH elnöke
KUNKOVÁCS LÁSZLÓ - Kossuth-díjas fotóművész, néprajzkutató
GIRICZ LÁSZLÓ - mérnök, fotográfus
DR. KOVÁCS LAJOS - ny. rendőr ezredes, életvédelmi nyomozó

PROGRAM

Május 15. (péntek)

- 9⁰⁰ óra MEGNYITÓ - DR. GYURICZA CSABA - az MVH elnöke
9³⁰ óra RENDEZÉSI ÓRÁK, FOGLALKOZÁSOK
KUNKOVÁCS LÁSZLÓ - Kossuth-díjas fotóművész, néprajzkutató
A puszták és pásztorok élete
GIRICZ LÁSZLÓ - mérnök, fotográfus
Barangolások az Árpád korban
DR. KOVÁCS LAJOS - ny. rendőr ezredes, életvédelmi nyomozó
Nyomozási technikák, a nyomozók munkájának bemutatása
12³⁰ óra EREDMÉNYHIRDETÉS, DÍJTADÁS
Rózsahegyi Díj,
Szent Imre Díj átadása
13⁰⁰ óra EBÉD
16⁰⁰ óra DR. KOVÁCS LAJOS előadása a Határ Győző Városi Könyvtárban
Nyomozási technikák, a nyomozók munkájának bemutatása
Emlékezőesetű bűnügyek
(Selyem út 124.sz.)
19⁰⁰ óra MÁJÁLIS A RIDEGVÁROSI JÁTSZÓTÉREN

Május 16. (szombat)

- 9⁰⁰ óra KIRÁNDULÁS VÉSZTŐ-MÁGORRA
(a történelmi emlékhely megtekintése)
13⁰⁰ óra EBÉD A VIDRA CSÁRDÁBAN
17⁰⁰ óra GÁLAEST - Az iskola tanulóinak ünnepi műsora
19³⁰ óra BARÁTI BESZÉLGETÉS a Hídfő étteremben

Május 17. (vasárnap)

- 9⁰⁰-10⁰⁰óra Szentmise lehetőség az endrődi templomban
9⁰⁰-10⁰⁰óra A Szent Antal zárandok szálláshely és kenyérsütőház megtekintése
10⁰⁰- 12⁰⁰ óra KUNKOVÁCS LÁSZLÓVAL beszélget DR. KOVÁCS ADRIENNE tanár, etnográfus (Blaha úti Népház)
13⁰⁰ ÓRA EBÉD a Hídfő étteremben

SPORT

Mérkőzések hétről hétre a labdarúgóknál

A 103 éves Gyomaendrődi labdarúgás történetében sokszor fordult elő nehéz időszak, amelyet aztán összefogással mégis sikerült sikeressé formálni vezetőnek, játékosnak, szurkolónak. Az utóbbi hónapokban ismét nehéz helyzetbe került a Gyomaendrődi FC, a Megyei I. osztályban szereplő labdarúgó egyesület. A télen új-jáalakult vezetőség megpróbálta a már akkor is látszó gondokat orvosolni. A csapat szereplését látva úgy tűnik ez nem sikerült, hiszen a tavasz folyamán még pontot sem sikerült szerezni az egyesületnek a lejátszott hét forduló alatt, az egy

rúgott góllal szemben huszonnyolc a bekapott gólok száma. A labdarúgás is olyan sportág, ahol szerzett gólok nélkül nem lehet győzelmet aratni. Nem szabad azonban ezt az eredménytelenséget az új vezetők nyakába varrni, úgy gondolom, ez egy hosszú, már évek óta tartó folyamat jelenlegi kicsúcsosodása. El lehet, vagy talán el kell kezdeni egy új csapatban gondolkodni, hogy a történelmi elődöknek megfelelő labdarúgás legyen ismét Gyomaendrődön.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2015. 03. 28. Szabadkígyósi SZSC – Gyomaendrődi FC 3 : 0
G.: ---
Ifi.: 8 : 0 G.: ---

A télen szintén átalakult a vezetőség a hazaiaknál, de a meghátározó játékosait megtartani tudó tavalyi bajnok otthonában nem ígérkezett sétagaloppnak a mérkőzés, ráadásul a viharos erejű széllel is meg kellett birkózni a csapatoknak. A hazaiak támadásaival indult a mérkőzés és már az első negyedóra végére kétfólos előnyre tettek szert, nem érdemtelenül. Ezt követően kijött a szorításból a vendégcsapat, de támadásai erőtlenekek voltak. Igazából a második félidőre sem változott a játék képe, a hazaiak támadgattak, a vendégek inkább csak a védekezéssel törődtek. A mérkőzés vége felé egy tizenegyesel mégis sikerült magabiztossá tenni a győzelmet. A kigyósi csapat visszafogottan, kicsit öregurasan játszott, mégis megérdemelt győzelmet aratott a hit és önbizalom nélküli játékot bemutató vendégekkel szemben.

2015. 04. 04. Gyomaendrődi FC – Szeghalmi FC 0 : 3
G.: ---
Ifi.: 0 : 0 G.: ---

A téli felkészülés alatt is megmérkőzött egymással a két csapat, ahol a Gyomaendrődiek győzelmével zárult a mérkőzés. Ebből kiindulva, valamint a hazai csapat fogadkozása végett győzelemre számított a publikum. A mérkőzés azonban úgy indult, mint eddig talán mindegyik, a vendégek már az elején, a tizedik percben előnyhöz jutottak. Ez nagy zavart okozott a hazai fejekben, nem tudták játszani az elképzelt taktikát. A vendégek kihasználva ezt a zavart, a félidő közepén újabb gólt szereztek. Sajnos a második félidőben sem változott a játék képe, az első felvonáshoz hasonlóan a tizedik percben jött az újabb vendég gól. Ez további mélységekbe taszította a hazaiak amúgy sem acélos önbizalmát. Megérdemelt vendégsiker született, a kapkodó, fegyelmezetlen játékot bemutató, időnként már veszekedő hazaiakkal szemben.

2015. 04. 11. Körösladányi MSK – Gyomaendrődi FC 4 : 1
G.: Takács J.
Ifi.: 3 : 0 G.: ---

Először látogatott a Gyomaendrődi csapat a felújított ladányi sportlétesítménybe. Minden egyesület számára példaértékű lehet az ott elvégzett munka, hogyan kellene egy sporttelepnek kinéznie, ahol már minőségi munkát is lehet végezni. A hazaiak élvezve a jó

Benke Mária versei

Ébredő tavasz

Életkövek, drágakövek...

Élményeink életkövek.
Emlékeink dragakövek.
A megélt jó és rossz történések,
Életünk mozaikkövei lesznek.
Csillogó, sápadt, fakult
mindegy milyen, hogy alakult.
A fontos, hogy őrizzük meg,
lelkünkben „ÖK” megszépülnek...
Sok barát, ismerős kedvesen
Életkő lesz, beépül csendesen.
Életünk részere szelidül
Bele simul, beépül...
Drágakő egy könnyesepp,
sósan legördül arcunkon,
Akiért ejtettük, megérti, tudom.
Gyűjtjük hát életköveink
S rájuk mindig emlékezünk...

Vecsés, 2015. febr. 18.

A hold fénye...

Sötét csend borul a tájra,
szétterül az est palástja.
A teli holdon ringatózik
a csillagfényű est homálya.
A fákon árnyak suhannak,
a kertben mindent betakar-
nak.
Altatót dúdol az esti szél
régmúlt szép időkről me-
sél...
Álom ül a szempillámon
álmodni, aludni vágyom.
ágyamra dőlök, mint
égi párnán a csillagok,
álmomban kicsit megha-
lok...

Vecsés, 2013. május 31.

játékeret és a hazai nézők biztatását, azonnal támadásba lendültek a mérkőzés kezdetén. Jöttek is a sorozatos helyzetek, több kapufát is lőttek, de ebben az időszakban a vendégek tartani tudták a döntetlen eredményt. A hazaiak nem adták fel a támadásokat, mégis a vendégek védelmének figyelmetlensége kellett, hogy a félidő közepén megszerezzék a vezetést. A második félidőre magához tért a talán a létesítménytől megszedülő vendégcsapat, és a tizedik percben egy távoli szabadrúgásból megszerezte az egyenlítést. Sajnos „tiszavirág” életű volt az öröm, ugyanis a vendégek védelmének hathatós közreműködésével a hazaiak tíz perc alatt szerzett két góllal eldöntötték a mérkőzés végkimenetelét. Ezt követően futószalagon jöttek a hazai helyzetek, de csak a mérkőzés végén sikerült újabb gólt szerezni belőle a ladányi támadóknak. Szerencse, hogy a hazaiak helyzetkihasználása csapnivaló volt, így nem lett súlyosabb a vereség.

2015. 04. 18. Gyomaendrődi FC – Csabacsúd SE 0 : 3
G.: ---
Ifi.: 0 : 1 G.: ---

Az ősszel csak az utolsó percekben szerzett büntetővel egyenlített az otthon játszó Csabacsúd, így tavasszal is joggal vártuk a jó szereplést a Gyomaendrődötől. Azonban már a harmadik percben vezetést szereztek a vendégek, a tavaszi mérkőzésekre jellemzően ismét az elején kapott gólt a Gyomaendrődi csapat figyelmetlenségéből. Ezután a hazaiak képtelenek voltak felpörögni, álmos, lassú futballt játszottak. Sajnos nem változott a játék képe a második játékrészben sem, a vendégek kontrái azonban mindig veszélyt jelentettek. A félidő első és utolsó harmadában ráadásul ezekből a végigvitt támadásokból egy-egy vendéggől született. A hazaiak az egész mérkőzésen kényelmesen, öregurasan, fásultan futballoztak, mintha nem is számukra lett volna létkérdés a nagyon fontos pontszerzés.

2015. 04. 25. Békési FC – Gyomaendrődi FC 4 : 0
G.: ---
Ifi.: ----- G.: Az ifjúsági csapat nem tudott kiállni,
létszámhiányosan érkeztek a mérkőzésre.

A bajnokság utolsó helyezettjéhez látogatott a csapat, ahol joggal lehetett bízni, hogy megszerzi első győzelmét a Gyomaendrőd, hiszen még töle is sokkal kevesebb pontot gyűjtöttek a békésiek. A mérkőzés is így kezdődött, az első félóránban számtalan helyzet adódott a vendégek előtt, gólokkal kellett volna vezetni, de mind kimaradt. A félidő utolsó tíz percében azonban az addig lehetőséghez sem jutó hazaiak három gólt is lőttek a teljesen megzavarodott vendégeknek három pontrúgás révén, két szöglet, egy büntető. A második félidő első negyedórájában ismét feltámadt a Gyomaendrőd, a helyzetei alapján kiegyenlíthette volna a tetemes hátrányát, de a csapat ezen a tavaszon be van oltva a góllövés ellen. Az eredménytelenség kedvét szegte a vendégeknek, és a félidő közepén óriási védelmi hibából jött az újabb hazai gól. Ezt követően fegyelmezetlen, öncélú, teljesen szétesett játékot produkált a hátrányban lévő csapat, egy nagyon fájó vereséget szenvedett ezen a napsütéses délutánon.

Fülöp Zoltán

Tavasszal a kertben

A változás...

Kellemes, langyos szél fújdogált. Nagymama kiment a kertbe gyönyörködni a reggelben. Csend, béke, jó levegő volt, egy-egy kakas kukorékolt csak. Nézegette a csodálatos rügyfakadást, a tavaszi virágok színes kavalkádját.

Egy rigó szorgalmasan gyűjtögette a fészekrakáshoz szükséges apró ágakat, őszről maradt avardarabokat... Lábuhegyen óvatosan bement az unokája szobájába, ahol a kislány még mélyen aludt. Csodálattal nézte egy ideig, majd kiosont, becsukta az ajtót és a reggeli teafőzéséhez készülődött, mikor valaki átölelte a derekát.

- Nagyi, nagyi - mondta álmosan - én kakaót kérek!

- Jól van csillagom, azonnal készítem, gyorsan búj vissza az ágyba, a tavaszi reggelek még picit hűvösek...

A gyermeket nézte, ahogy az álommanó épp csak elhagyta, és kis borzos haján, rózsaszín arcocskáján még ott volt az éjszakai alvás nyoma.

Milyen gyönyörű - gondolta -, és egy szempillantás alatt felnőtt lesz... Hiába, a változás megállíthatatlan - mondta csak úgy maga elé halkán.

Nem rég még ő is szép fiatal volt, most meg már nagymama, hogy múlik az idő... elszalad velünk az élet - elmélkedett - minden megváltozik. De jó is lenne konzerválnunk azt, ami jó, mint mikor nyáron a gyümölcsöt leszedjük és befőtnek eltesszük az üvegekbe, akkor megmarad olyannak, amilyen volt, nem változik... gondolkodott tovább rajta.

- Mennyi butaság jár a fejemben - mondta. Megrázta a fejét, és elkészítette a kicsi lánykának a kakaót, egy finom pirított zsemelével, azt nagyon szerette, ágyba vitte neki a reggelit, mert kényeztetni akarta.

- Kösz, mamácskám, te vagy a legjobb nagymama - mondta hízlelve a kislány, és egy puszit nyomott a nagy arcára. Mama persze elolvadt az örömtől.

- Mesélj nekem valamit - kérte.

- Mit meséljek?

- Valami igaz történetet, azt úgy szeretem.

- No, jó - mondta a mama - képzelj el, Marcsikám, ma reggel elgondolkodtam a változásban, az évszakok, az időjárás és az élet mindenféle változásban. Például azon, hogy te nem régen születtél, mintha tegnap lett volna, és már óvodás vagy, sőt jövőre már iskolába mész... Mennyi változás, hogy rohan az idő - sóhajtott. Majd hirtelen elhallgatott.

- Mondj valamit a változásról! - kérte Marcsi.

- Gondold csak el, hogy nemrég még havat takarítottunk, nevetgélve hógolyóztunk, most meg rügyeznek a fák, nyílnak a kis tavaszi virágok, a rigók fészket raknak, hogy az új jövevényeknek legyen hol megszületniük.

Ez mind a változást bizonyítja. Ma reggel is megfigyeltem egy rigót, hogy milyen szorgalmasan hordta a fészek építőanyagait egy fára, mikor kész lesz, a párja tojásokat rak és ül a fészken, majd kikelnek a kicsi fiókák, etetik őket, gondoskodnak róluk, azután ha elég erősek, kirepülnek és megtanítják mindenre, ahogy téged is tanít anyá és apa.

- Meg te! - válaszolta a kislány.

- Igen, meg én is, amire csak tudlak, megtanítalak, aztán a nagy változás közben felnőtt nagylány leszel, te is családot alapítasz és neked is lesznek gyermekeid...

- Nagyi! Azok is a te unokáid lesznek?

- Nem, nem, azok már a déd-unokáim - mondta nevetve a mama.

- Nagyikám! Mesélj még a rigókról.

- Mit meséljek?

- Mindent, amit tudsz róluk, kéeéééélek!

- Jól van. Tudom, hogy egy rigópár többször is költ kisrigókat egy évben, hogy a rigó mama

4-5 tojást is tojik, és többnyire kikölti. Azt is tudom, hogy rövid idő alatt megy ez a folyamat végbe. A fészek-készítés után pár napra megtojja a tojásokat, s kb. két hétig ül rajtuk, és kikölti. Azután 10-15 napig a rigószülők hordják a kicsi csemetéiknek az élelmet, s mikor elérkezettnek látják az időt, elkezdik csirregve hívogatni, majd megtanítják repülni és önállóan élelmet szerezni.

- Juj, de érdekes ez a változás, Mami! Majd én is megtanulok önállóan bevásárolni és főzni is magamnak?

- Bizony kicsikém, úgy lesz - válaszolta szeretettel a mamája.

- Most mi van a rigókkal? - kérdezte hirtelen Marcsi.

- Egyik-másik ül a fészken, a harmadik pedig még csak most rak fészket...

- Hamar felkelek és nézzük meg, jó? - kérte a kislány.

- Rendben, menjünk!

Marcsi megmosakodott, felöltözött és futva ment a virágos kertben, kis kezével megsimogatta a virágok szirmait.

A mama csitította, hogy csendben, óvatosan közelítsék meg a kerítésnél lévő bokrokat, mert ott már kikeltek a rigófiókák, és ha szerencsésük lesz, meg is nézhetik őket. Mikor odaértek, épp a rigópapa érkezett, leszállt a bokorhoz lévő fészek szélére, ahol sok kis éhes csőr tárogott. Ő próbálta igazságosan adagolni, amit hozott nekik, majd egyszer csak, huss, megint elrepült és nem sokára ismét hozta a következő adag finom falatokat. A rigópalánták folyamatosan ettek, csipogtak. Mama felemelte a kicsi unokáját, hogy beláthasson a fészekbe.

Néhány nap elteltével egyik reggel a kislány kérte, hogy menjenek és köszöntsék a rigócsaládot. Elindultak a kert végébe a bokorhoz, és csak az üres fészket találták. A kicsi Marcsi elsírta magát.

- Mamikám, hol vannak?

- Kirepültek! - volt a válasz.

- De hát el sem köszöntek - hüppögött a kislány...

- Ne szomorkodj ez az élet rendje, a változás - mondta elgondolkodva a mama - látod erről beszéltem neked, minden és mindenki állandóan változik...

- Mami! - válaszolt komoly képpel dacosan a kislány - Én nem szeretem a változást, én nem akarom. - Még a lábával is dobbantott a nyomaték kedvéért. - Azt akarom, hogy minden maradjon olyan, amilyen most! Érted, mami?

- Érttem kicsim, de az időt megállítani nem lehet! Képzelj, ha lehetne, akkor te mindig ilyen kicsi lány maradnál?

- Nem tudom - mondta duzzogva -, de az sem lenne baj, mert én nem akarom a változást - mondta a gyermek ellentmondást nem tűrő hangon, szája legörbült, majdnem elsírta magát...

Mamája vigasztalta, magyarázta neki az élet nagy kérdéseit, ölebe vette dédelgette, majd ringatására a kicsi lány csendben álomba merült...

Benke Mária

Iges Igek

Május

Pörköltös húsgombóc

Darált húsból, tojással, áztatott zsemélével, paprikával, sóval, fokhagymával masszát készítünk. Bő olajban hagymát pirítunk, majd paprikát teszünk bele és hamar felöntjük vízzel. Ha már forr, beletesszük a darált hús masszából kiformázott gombócokat és puhára főzzük. Tejjel elkeverjük a zajtját, és galuskával tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hítelehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétvégeken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, siett elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal rakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Nysz: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok

Angol **újrakezdő** - 40 óra, 10 hét

Alapfokú nyelvvizsga felkészítő - 60 óra 10 hét

Tanfolyamkezdés áprilisban. Jelentkezési határidő: május 10.
Óradíj: 500 - 850 Ft létszámtól függően.

Számítógép kezelő tanfolyam

indul megfelelő számú jelentkező esetén, jelentkezés: május 10-ig.

INTER Nyelvtanulmány, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd, csütörtök - péntek 15.00-18.00

Kellemes Húsvéti ünnepet kívánunk!

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hídba szállnak árnnyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végzetleneg...”*

(Gyász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a lezárt szerkesztői hozzájárultak!

Dr. DEBRECZENI GIZELLA
gyomaendrődi lakos, 67 éves korában.

március 25-én távozott az Örök Hazába. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Fogadja be lelkét az Örök boldogság.

FÜLÖP PÁL endrődi leszármazott, március 20-án, 89 éves korában, rövid szenvedés után távozott az Örökkévalóságba. Március 31-én a szegedi alsóvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra. Gyászolják a családtagok, rokonok és az ismerősök.

GELLAI JÓZSEF gyomaendrődi lakos, 79 éves korában, április 19-én távozott szerető családjá köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes emléke áldott.

OLÁH LAJOSNÉ szül. Magyar Olga, gyomaendrődi lakos, 87 éves korában távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökjön pihenése felett.

TÓTH MIHÁLYNÉ szül. Hegedűs Iлона Margit, gyomaendrődi lakos, 75 éves korában, április 13-án hazatért a Mennyei Atyához. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

VARGA TIBOR SÁNDOR,
gyomaendrődi lakos, 51 éves korában, április 3-án távozott az örökkévalóságba. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök.

rősök. Isten adjon neki örök nyugalmat.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás köszönet Mindazoknak, akik FÜLÖP PÁL elhunytá alkalmából együttérzésüket kifejezték, temetésére eljöttek, virágot helyeztek el a sírjára. Gyászoló család.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogatják adományok felajánlásával:

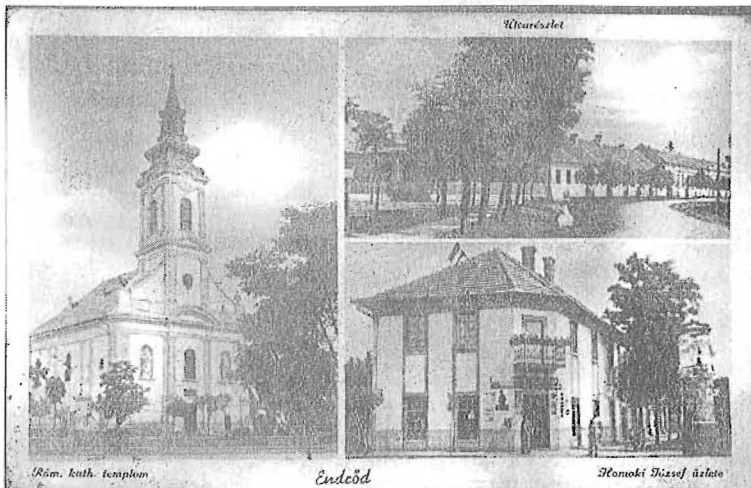
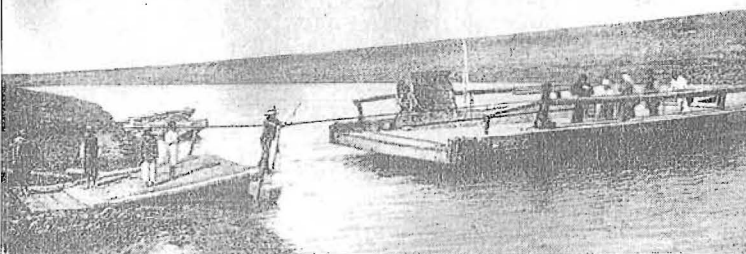
Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálózási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Kompátkelés a Hármas-Körösön Endrődön

Gyógyszertár

Endrőd

Óvoda

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Többet ésszel, mint szerencsével

Március 18-án rendezte meg a Diákönkormányzat iskolánk tavaszi kvízzjátékát, az Észkaszinót. Az osztályok 5 fős csapatokkal mérköztek meg a verseny négy helyszínén. A résztvevők kipróbálhatták logikai képességüket, angol beszédkészségüket, kreativitásukat, és akinek kedvezett a szerencse is, plusz pontokat szerezhettek a kaszinóban.

Láttuk a Dzsungel könyvét Békéscsabán és a Mercedes gyárat Kecskeméten

A TÁMOP-3.3.14. A-12/1 jelű, „Hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok kialakítása” című pályázat keretében tanulónk színházlátogatáson és pályaaorientációs célú üzemlátogatáson vettek részt márciusban. Először a Békéscsabai Jókai Színházban nézték meg a Dzsungel könyve című musicalt, néhány nap múlva pedig meglátogatták a kecskeméti Mercedes gyárat. Mindkét alkalommal felejthetetlen élményben volt részük.

Versmondó verseny 2015

A versmondó verseny városi döntőjén jól szerepeltek tanulónk. A Mészáros Mihály színművész vezette zsűri értékelése alapján az alábbi tanulók végeztek az 1-3. helyen.

1. évfolyam: 1. helyezett Fekécs Zsófi, 3. helyezett Horváth Nikolett, Putnoki Balázs

2. évfolyam: 1. helyezett Kereki Lili, Csatári Levente, 2. helyezett Mikó Zoltán, Hanyecz Nikolett

4. évfolyam: 1. helyezett Fekécs Hanna, 2. helyezett Molnár Marcell

5-6. évfolyam: 1. helyezett Orovecz Odett, 3. helyezett Gresó Boglárka, Nemes Ágota, Varga Dorina

7-8. évfolyam: 2. helyezett Geszti Barbara, 3. helyezett Vaszko Ágnes

Karsai Gábor élmezőnyben az országos bajnokságon

Mezei futóverseny Országos Diákolimpia Döntő- Gödöllő, Repülőtér 2015.04.15. A II. korcsoportos fiúk mezőnyében 225-en álltak rajthoz és teljesítették a 2000m-es távot, nagy örömünkre iskolánk tanulója Karsai Gábor végig az élmezőnyben haladva a 20. helyen ért célba 7:34,4 perces teljesítménnyel. Megyei bronzérmesünk a versenyben megelőzte a két héttel a megyein előtte végzett ellenfeleit, a fejlődése tehát mindenképpen elismerésre méltó! Felkészítője Vaszkan Gábor testnevelő tanár, atlétika szakedző.

További információk találhatóak iskolánkról a www.rozsahegyiiskola.hu oldalon.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

SZÉP MAGYAR BESZÉD VERSENYEN

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Kazinczy-díj Alapítvány, Kisújszállás Város Önkormányzata és a Móróc Zsigmond Református Kollégium, Gimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola rendezte meg az **Országos „Szép magyar beszéd verseny”** április 10-12. között Kisújszálláson. A helyi és területi fordulók után a legmagasabb fokon mérték össze tudásukat, képességeiket a 7-8. osztályos tanulók. A szabadon választott szöveg elolvasása után a kötelező szöveget mondta el a 67 versenyző. Legfontosabb jellemzője a megmérettetésnek: az értő, értető és természetes olvasás.

A Gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskolából: **Weigert Csenge 8. a osztályos** tanuló a Kazinczy-jelvény bronz fokozatát és külön díjat kapott. Felkészítője: Hunya Jolán tanárnő.

Az Endrői Népházban szerepeltek

2015. április 9-én délután Gyomaendrőd Város Német Nemzetiségi Önkormányzata, a Békés Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat és az „Örökségtár” Szerkesztősége „A magyarországi nemzetiségek kultúrája a közoktatásban, közművelődésben” az „Örökség-Kultúra Oktatási Elektronikus Tudásbázis közvetítésével” című konzultációs bemutató-előadást szervezett az Endrői Népházban. Az előadás előtt a Kis Bálint Általános Iskola német nemzetiségi nyelvet tanuló 4. a osztálya rövid műsorral szórakoztatta a közönséget. A diákok megtekintették a Népház kiállító termében nyíló „Sváb népi vallásosság tárgyai” című kiállítást is, melyet Fülöp Mónika evangélikus lelkész nyitott meg.

Nemzetközi történelmi versenyen

2015. 04. 11-én rendezték meg a „**Kettős törzsű tölgy**” című, **komplex nemzetközi versenyt**. A feladatok témája: magyar katonák az I. világháborúban, valamint a Lengyel és a Török Köztársaság története.

A Budapesten megrendezett versenyen magyar és határon túli magyar iskolák vállalkozó kedvű csapatai vettek részt. A zsűri is nagyon

rangos volt, melynek elnöke: Dr. Marossy Endre hadtörténész, fő támogatója pedig Dr. Osman Sabhaz konzul, üzletember volt.

A nagyon izgalmas 15 fordulós feladatsor megoldása után az **előkelő 3. helyen végzett a Kis Bálint Általános Iskola csapata**. **Csapattagok:** Varjú Dániel 8. b, Gál Bence 7. b, Cserenyec Orsolya 6. a és Bertók Gergő 6.a osztályos tanulók. **Felkészítő tanár: Simonné Szrnka Zsuzsanna**

Mentor(h)áló

A Gyomaendrői Kis Bálint Általános Iskola 2015. április 15-én délután, módszertani továbbképzésnek adott helyet az iskola Hősök úti épületében. A TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0008 sz. Mentor(h)áló 2.0 program keretein belül a Mentor(h)áló Klub következő rendezvényére került sor.

Iskolánk pedagógusai mellett érdeklődőként vettek részt a Mezőberényi Általános Iskola és a Gyomaendrői Rózsahegy Kálmán Általános Iskola tanárai is.

A klubfoglalkozás keretében bemutattuk a HATÁRTALANUL! című sikeres pályázatunk megvalósítását.

Ágostonné Farkas Mária intézményvezető ismertette a pályázati kiírást, annak feltételrendszerét. Elmondta, hogy 2013-ban a Bethlen Gábor Zrt., majd 2014-ben az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által kiírt pályázati program célja a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közötti kapcsolatok kialakítása, erősítése, az erdélyi magyarok területek bebarangolása, a természeti és épített környezet megismerése, a történelmi és kulturális emlékek meglátogatása. Kifejtette, hogy mindezek az élmények lehetőséget nyújtanak a tanulók ismereteinek bővítésére, a magyarságtudat ápolására, a hazaszeretet elmélyítésére. Az igazgatónő elmondta, hogy az ötnapos kirándulás keretében már két alkalommal jutottak el hegedűs tanulóink Erdélybe, Székelyföldre és a Keleti-Kárpátok legtávolabbi vidékeire.

Balla Károlyné beszámolt arról, hogy milyen módon készítettük elő az utazást. Kifejtette, hogy a pályázati feltételeknek megfelelően bemutattuk a gyerekeknek a meglátogatandó országrészt, majd a gyerekek számára vetélkedőt rendeztünk a hallottakból.

Vaszko Lajosné bemutatta a kirándulás megvalósítását, részletesen rávilágítva a felkeresett helyszínek látványainak az iskolai tananyaghoz, az egyes tantárgyakhoz való kapcsolódását.

A program végén kötetlen beszélgetéssel záródott a klubfoglalkozás.

Endrődi egyházközségi vacsora

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, babok, borsók, fűmagok
- tavaszi virághagymák, rózsatövek
- műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, (vegesol rs, agrokén) stb.
- metszőollók, ágvágók, gallyazó fűrészek
- munkaruhák, védőcipők, védőkesztyűk
- gumicsizmák, esőruhák, takaróponyvák
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- fejszék, balták, kéziszerszámok, lapátok, ásók
- szegek, csavarok, dróthálók, kötöző drótok
- festékek, ecsetek, zsákos falazók, ragasztók
- rágcslóirtók, ragasztók, csapdák
- konyhai eszközök, műanyag edények, takarófoliák
- kisállat eledel, kiegészítők, pórázok

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ